

RAPORTUL ANUAL PRIVIND STADIUL IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2012 - 2015

*Prezentul raport este elaborat de Secretariatul Tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție în baza contribuțiilor primite până la data de **22 martie 2013** din partea instituțiilor publice care au aderat la mecanismul de monitorizare și a organizațiilor partenere din cadrul platformelor de cooperare.*

*Documentul a fost supus dezbaterii în cadrul Conferinței Anuale Anticorupție organizate de Camera Deputaților, prin Comisia juridică, de disciplină și imunități, în cooperare cu Ministerul Justiției, în perioada **28 – 29 martie 2013**.*

*Documentul a fost completat cu observațiile și informațiile suplimentare comunicate Secretariatului Tehnic până la data de **15 aprilie 2013**.*

Cuprins

1. INTRODUCERE
2. STABILITATEA CADRULUI LEGISLATIV ANTICORUPȚIE
3. MECANISMUL DE MONITORIZARE AL SNA
4. ADERAREA INSTITUȚIILOR PUBLICE LA MECANISMUL DE MONITORIZARE A SNA
5. INVENTARUL MĂSURILOR PREVENTIVE ANTICORUPȚIE ȘI INDICATORII DE EVALUARE
6. PREVENIREA CORUPȚIEI
7. EDUCAȚIA ANTICORUPȚIE
8. COMBATEREA CORUPȚIEI
9. CONCLUZII

ABREVIERI

AEP – Autoritatea Electorală Permanentă
ANAF – Agenția Națională de Administrare Fiscală
ANFP - Agenția Națională a Funcționarilor Publici
ANI – Agenția Națională de Integritate
ANRMAP – Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
CC – Curtea de Conturi
CNSC – Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor
CRJ - Centrul de Resurse Juridice
CSM - Consiliul Superior al Magistraturii
DGA – Direcția Generală Anticorupție
IGPR - DIF - Inspectoratul General al Poliției Române - Direcția de Investigare a Fraudelor
DLAF - Departamentul pentru Lupta Antifraudă
DNA – Direcția Națională Anticorupție
GRECO – Grupul de state împotriva corupției – Consiliul Europei
H.G. – Hotărârea Guvernului
INM – Institutul Național al Magistraturii
ÎCCJ - Înalta Curte de Casație și Justiție
MAE – Ministerul Afacerilor Externe
MAI – Ministerul Afacerilor Interne
MADR - Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MCV - Mecanismul de Cooperare și Verificare
MDRAP – Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
ME - Ministerul Economiei
MEN - Ministrul Educației Naționale
MFE - Ministerul Fondurilor Europene
MFP – Ministerul Finanțelor Publice
MJ - Ministerul Justiției
MP – Ministerul Public
MSI - Ministerul Societății Informaționale
OCDE – Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
ONPCSB – Oficiul Național pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor
ONU – Organizația Națiunilor Unite
OUG – Ordonanța de urgență a Guvernului
PGD – Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă
PÎCCJ – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
SGG - Secretariatul General al Guvernului
SNA – Strategia națională anticorupție
UCRAP – Unitatea Centrală pentru Reforma Administrației Publice
UCVAP - Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice

1. INTRODUCERE

1.1 ADOPTAREA ȘI ASUMAREA SNA DE CĂTRE GUVERN, PARLAMENT ȘI SISTEMUL JUDICIAR

Urmărirea aplicării obiectivelor și principiilor fundamentale ale Strategiei Naționale Anticorupție este identificată ca una din prioritățile din **Programul de Guvernare 2013-2016**.

Guvernul României a aprobat Strategia națională anticorupție pentru perioada 2012 – 2015 prin Hotărârea nr. 215/2012, documentul incluzând Inventarul măsurilor preventive anticorupție și al indicatorilor de evaluare, precum și Planul național de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție.

Documentul a fost reasumat de noul Guvern la data de **23 mai 2012**, împreună cu Planul de acțiune aferent și cu Planul Național de Acțiune pentru Implementarea Angajamentelor Asumate prin Parteneriatul Pentru o Guvernare Deschisă (Open Government Partnership - OGP).

Subsecvent, documentul a fost asumat de către Parlamentul României și sistemul judiciar. Astfel, Parlamentul a adoptat **Declarația nr. 2/2012 privind sprijinirea implementării noii Strategii Naționale Anticorupție 2012 – 2015** (12.06.2012) iar CSM, ÎCCJ și PÎCCJ au semnat **Declarația comună de aderare la valorile fundamentale, principiile și mecanismul de monitorizare al Strategiei Naționale Anticorupție** (25.10.2012).

1.2 DESPRE STRATEGIE

SNA are la bază o analiză independentă a eficienței precedentelor documente strategice (2005 – 2010) și este rezultatul unui amplu proces de consultare publică. Documentul are un caracter holistic și multidisciplinar și este adresat tuturor instituțiilor publice reprezentând puterea executivă, legislativă și judecătorească, autoritățile publice locale, mediul de afaceri și societatea civilă.

În fapt, noua strategie reprezintă o reală agendă anticorupție asumată la nivelul tuturor instituțiilor publice din România și are următoarele elemente definitorii:

1.2.1 Schimbarea de abordare preconizată – prevenirea corupției.

Orice nou dosar ANI sau DNA constituie un **eșec al managementului instituției publice de a preveni incidentele de integritate** în cel mai larg sens al noțiunii. Soluția nu poate fi decât asumarea de către conducătorii instituțiilor publice a problematicii integrității la nivelul organizației. Astfel, toate instituțiile publice au obligația adoptării propriului plan pentru atingerea obiectivelor SNA, prin măsuri pe cele trei paliere de intervenție: prevenire, educație și combatere. Aceasta implică consolidarea mecanismelor de audit intern, control și sancționare administrativă.

1.2.2 Corelația dintre noua SNA și Comunicarea anticorupție a CE

Noua SNA **preia domeniile** identificate ca **priorități** la nivelul **Uniunii Europene** în Comunicarea anticorupție a CE: recuperarea bunurilor și resurselor financiare provenite din infracțiuni, protecția avertizorilor de integritate, achizițiile publice, prevenirea și combaterea corupției politice și din sectorul privat, protecția intereselor financiare ale UE.

1.2.3. Corelația dintre noua SNA și Mecanismul de Cooperare și Verificare

Pentru asigurarea sustenabilității, coerenței și coordonării tuturor inițiativelor relevante la nivel național, strategia încorporează condiționalitățile 2, 3 și 4 din cadrul MCV. Mecanismul de monitorizare preia practica de evaluare de tip MCV sau GRECO la nivel național (misiuni de evaluare tematică, chestionare, surse

multiple de informare, recomandări, evaluare feedback instituțional). Sunt preluate recomandările din rapoartele anuale MCV (ex. procedura de ridicare a imunității, prevenirea conflictelor de interese în achiziții publice etc.).

1.2.4 Accent pe implementare

SNA prevede **asigurarea stabilității instituționale și legislative** în domeniul anticorupție. **Nu sunt necesare noi acte normative anticorupție.** Cadrul existent este unul suficient. Trebuie pus accentul pe respectarea standardelor de integritate și pe implementarea efectivă a măsurilor aflate în vigoare (spre ex. declarații de avere, gestionarea conflictelor de interese și a incompatibilităților, protecția avertizorilor de integritate, consilierul de etică, declararea cadourilor, transparența decizională și accesul la informații de interes public);

1.2.5 Consolidarea integrității și transparenței în domenii sau sectoare importante

- *Sistemul judiciar* (ex. consolidarea rolului și statutului Inspecției Judiciare);
- *Finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale* (ex. asigurarea publicității surselor de finanțare a activității partidelor politice și a cheltuielilor efectuate; stabilirea și aplicarea unor norme maxime privind afișajul electoral stradal; aplicarea de sancțiuni disuasive pentru oferirea de cadouri/foloase materiale în schimbul voturilor);
- *Parlament* (ex. simplificarea procedurii de ridicare a imunității în termen de 72 de ore, adoptarea codului etic al membrilor Parlamentului);
- *Achiziții publice* (ex. prevenirea conflictelor de interese în gestionarea fondurilor publice, extinderea atribuțiilor de verificare și control ale ANRMAP);
- *Mediul de afaceri* (ex. prevenirea corupției în sectorul privat, promovarea concurenței loiale și a politicilor antitrust prin identificarea, descurajarea și sancționarea înțelegerilor anticoncurențiale);
- *Administrația publică locală* (ex. simplificarea procedurilor administrative pentru eliberarea certificatelor și autorizațiilor, instituirea de standarde de cost și bune practici).

1.2.6 Confiscarea averilor ilicite

Componenta de combatere pune accent pe **confiscarea produsului infracțiunii și a averilor dobândite ilicit**, în special prin reglementarea confiscării extinse și printr-o mai bună cooperare interinstituțională în materia valorificării bunurilor confiscate.

1.2.7 Promovarea Bunei Guvernări

Strategia reflectă angajamentul României față de valorile Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă. Țara noastră a achiesat la declarația Parteneriatului, asumându-și ca priorități majore: **sporirea gradului de disponibilitate a datelor publice deschise puse la dispoziție de către autoritățile publice**, îmbunătățirea serviciilor publice, creșterea integrității publice, gestionarea eficientă a fondurilor publice, crearea unei comunități sigure și consolidarea responsabilității corporative.

1.2.8 Finanțarea strategiei

Bugetele principalelor instituții anticorupție au fost majorate în 2012 și 2013 (ANI și DNA) iar SNA este construită pe **proiecte** cu finanțare externă în domenii precum sănătatea, educația, administrația publică locală.

1.2.9 Instrumente noi

SNA introduce pentru prima dată la nivel național un **mecanism de autoevaluare a implementării legislației anticorupție**. Astfel, prin inventarul de măsuri preventive sunt identificate și evaluate periodic standarde

obligatorii. De asemenea, **metodologia de evaluare a riscurilor de corupție**, testată cu succes de către DGA în cadrul Strategiei Naționale Anticorupție 2008 – 2010, este diseminată la nivelul instituțiilor publice.

Totodată, urmează a fi **introdusă cu titlu experimental instituția testelor de integritate în administrația publică** (pornind de la experiența acumulată de DGA, strategia prevede transferul acestui instrument și spre alte instituții publice).

1.2.10 Noutăți aduse de sistemul de monitorizare

Se instituie un mecanism de **misiuni tematice de evaluare la nivelul instituțiilor publice**; acest mecanism va implica și derularea unor vizite de evaluare la sediul instituțiilor publice de către echipe de experți formate din reprezentanți ai celor cinci platforme de cooperare (inclusiv societatea civilă). SNA include și **evaluarea periodică a eficienței reacției instituționale și a măsurilor adoptate de managementul instituțiilor publice** cu privire la riscurile și vulnerabilitățile identificate în baza cauzisticii DNA, PÎCCJ, ANI, DGA. În cadrul acestui mecanism în termen de trei luni de la un incident de integritate (trimitere în judecată, hotărâre definitivă de condamnare sau raport al ANI rămas definitiv), se va solicita instituției vizate prezentarea măsurilor adoptate pentru remedierea aspectelor care au favorizat săvârșirea faptei.

1.3 PRIMELE EVALUĂRI INDEPENDENTE ȘI DISEMINAREA CA BUNĂ PRACTICĂ

Raportul MCV din iulie 2012 subliniază că *“Noua strategie națională anticorupție acordă o atenție importantă adoptării celor mai bune practici în activitatea de combatere a corupției. [...] Aceștia sunt pași semnificativi spre atingerea obiectivelor MCV”. „Noua strategie națională anticorupție oferă posibilitatea unei schimbări semnificative în ceea ce privește angajamentul tuturor agențiilor guvernamentale de a pune în aplicare politici proactive pentru îngreunarea corupției și de a identifica problemele în momentul apariției lor.”*

Raportul MCV din ianuarie 2013 notează, cu referire la SNA, că *„Există ministere care au adoptat unele măsuri importante, iar participarea autorităților locale pare să înregistreze progrese. Ministerul Justiției a instituit structuri menite să contribuie la îndeplinirea obiectivelor și care par să fi impulsivat procesul în pofida numărului lor redus. Misiunile pe teren și identificarea celor mai bune practici dovedesc existența unui grad binevenit de atitudine proactivă. Este important să se asigure furnizarea resurselor corespunzătoare pentru buna punere în aplicare a strategiei. În plus, o serie de proiecte anticorupție sunt finanțate din fonduri ale UE, inclusiv în cadrul Ministerelor Educației, Sănătății și Dezvoltării Regionale și Administrației Publice. Punerea în aplicare progresează și în prezent sunt așteptate rezultatele acestor proiecte”.*

În plus, raportul de conformitate GRECO, adoptat în decembrie 2012, menționează adoptarea de către România a unei *“noi strategii anticorupție și un plan de acțiune pentru implementarea acesteia pentru perioada 2012-2015. Aceste documente, ca punct de început, se bazează pe prezumția că România deja are o legislație și o structură instituțională anticorupție bine dezvoltate și că astfel accentul trebuie să se pună pe implementarea și stabilitatea acestora”.* De asemenea, raportul GRECO reține *“Parlamentul și-a exprimat sprijinul pentru adoptarea legislației revizuite privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, cu scopul de a crește transparența și a consolida integritatea în aceste domenii, luând în considerare prezentele recomandări date de GRECO. Acest lucru s-a materializat în Declarația nr. 2/2012 pentru implementarea noii Strategii Naționale Anticorupție 2012-2015, care a fost adoptată în ședință comună a Camerei Deputaților și a Senatului”.*

Mecanismul de monitorizare a implementării Strategiei este prezentat și diseminat ca model de bună practică în plan internațional.

- Reuniunea la nivel înalt a Rețelei Anticorupție pentru Europa de Est și Asia Centrală a Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), ce a avut loc la Paris la data de 10 decembrie 2012.
- Conferința "Promovarea transparenței și a responsabilității sistemelor de justiție consolidate", organizată de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, ce a avut loc în perioada 5-6 decembrie 2012, la Ankara.
- Atelierul de lucru regional „Schimbul de bune practici și lecțiile învățate din dezvoltarea și implementarea politicilor de prevenire anticorupție”, ce va avea loc în perioada 16-18 aprilie 2013 la Astana, Kazahstan, organizat în colaborare cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa și Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE).

1.4 EVOLUȚIA FENOMENULUI - INDICATORI DE PERCEPȚIE

SNA a stabilit ca țintă pentru anul 2015 atingerea mediei Uniunii Europene privind indicatorii de percepție asupra fenomenului corupției.

Indicator extern	Constatări la momentul adoptării SNA (aprilie 2012)	Ținta de atins până în 2015
Indicele de Percepție a Corupției 2011	Aproximativ trei sferturi din țările care compun acest index au un scor inferior valorii de cinci (pe o scară de la 0 - nivel ridicat de corupție, la 10 - nivel ridicat de integritate)	6,37 - Media Uniunii Europene
	România se numără printre acestea, cu un scor de 3,6	
Barometrul Global al Corupției 2010	87% dintre respondenții români consideră că nivelul corupției din România a crescut în ultimii 3 ani	73% - Media UE
	Partidele politice și parlamentul sunt considerate instituțiile cele mai afectate de corupție (cu un scor de 4,5), urmate îndeaproape de justiție (4), poliție (3,9) și funcționari publici (3,8).	Media UE 4,4 (partide politice), 3,5 (parlament), 3,4 (justiție), 3,1 (poliție), 3,5 (funcționari publici)
	Numai 7% dintre respondenți apreciază ca eficiente eforturile curente ale Guvernului de a lupta împotriva corupției	26% - Media UE
Sondaj al Băncii Mondiale ¹ asupra Mediului de Afaceri și Performanțelor Investiționale 2005-2008	Mediul de afaceri din România consideră corupția ca o problemă majoră în a face afaceri (a treia ca importanță din 14)	Corupția nu mai este identificată de mediul de afaceri în top 5
Raportul Global privind Integritatea 2010	Steag roșu la capitolul cereri de informații guvernamentale	Steguleț verde
	Trei steaguri portocalii la transparența finanțării partidelor politice, supravegherea companiilor cu capital majoritar de stat și aplicarea legii: garanții și profesionalism privind conflictele de interes	Steguleț verde
Raportul Națiuni în Tranziție 2011	Evaluarea stagnează la 4,00	3,27 - Media UE pentru anul 2010.

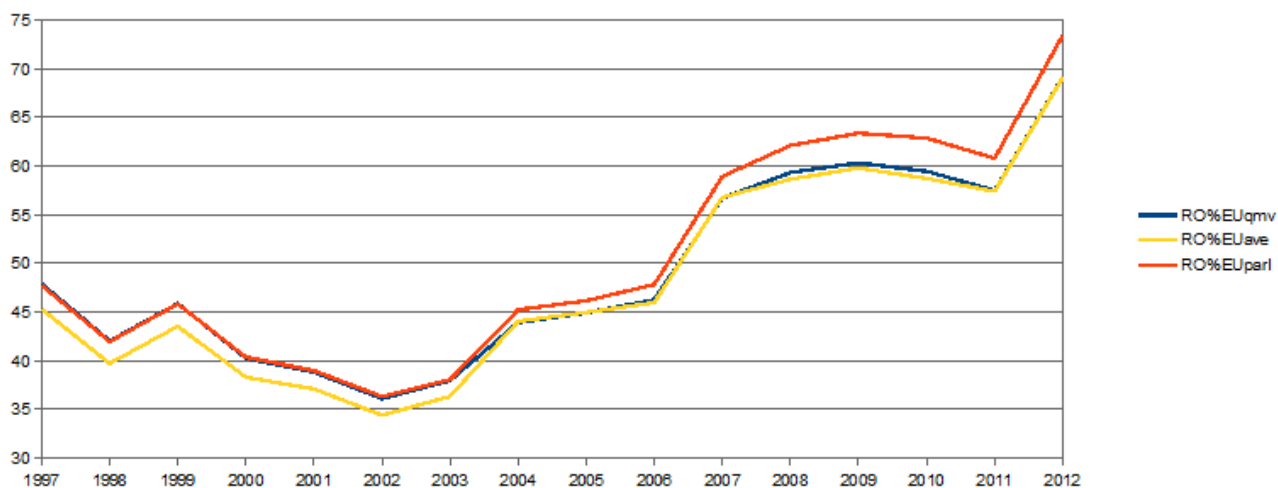
Indicatori interni și externi specializați în evaluarea percepției și a impactului corupției poziționează România sub media țărilor membre ale Uniunii Europene (UE), dar **în ușoară ameliorare față de momentul adoptării SNA.**

¹ Studiul „Trends in Corruption and Regulatory Burden in Eastern Europe and Central Asia” a fost dat publicității în anul 2011 și oferă date comparative pentru anii 2005 și 2008.

Conform Indicelui de Percepție a Corupției realizat în 2012 după o nouă metodologie, România se situează pe locul 66, cu un scor de **44, față de media UE de 65,37**.

Grafic - Evoluția IPC (Indicele de Percepție a Corupției) în cazul României, exprimată în procente din media europeană. Cu galben, , media aritmetică simplă; cu albastru, media ponderată în funcție de puterea de decizie a fiecărui stat membru în Consiliu; cu roșu, media ponderată în funcție de proporția reprezentării fiecărui stat membru în Parlament.

Sursa: www.piatadespaga.ro.

În Raportul Națiuni în Tranziție 2012, **evaluarea României stagnează la 4,00**, raportat la 3,38 media UE.

Potrivit **Studiului privind corupția din administrația publică locală**², la nivelul anului 2011 - 2012 corupția era percepută ca a doua cea mai gravă problemă a României, după șomaj. În ceea ce privește nivelul

² Document publicat în mai 2012 și realizat în cadrul proiectului: „Studiu diagnostic privind fenomenul de corupție în administrația publică locală”. Studiul sociologic cuprinde o cercetare cantitativă la nivel național în rândul populației generale pe un eșantion reprezentativ de 4522 de subiecți adulți cu vârsta peste 18 ani și o cercetarea cantitativa în rândul reprezentanților administrației publice locale de la nivelul județelor, municipiilor, orașelor și comunelor (primari, viceprimari, consilieri locali, funcționari publici, înalți funcționari publici, manageri publici, administratori publici, consilieri contractuali, manageri cu contract de management, manageri cu contract de munca, angajați contractuali, consilieri județeni, președinți consilii județene, șefi de deconcentrate etc.) pe un eșantion reprezentativ de 6023 de persoane. Pentru cercetarea cantitativa la nivel național în rândul populației generale și cercetarea cantitativa în rândul reprezentanților administrației publice locale datele culese oferă o marja de eroare de +/-1,46% și respectiv +/-1,26% la un nivel de încredere de 95%. Pentru obținerea unei imagini cât mai complete cu privire la fenomenul corupției de la nivelul administrației publice locale în cadrul acestei componente a studiului sociologic au fost realizate supra eșantionări pentru primari, viceprimari și consilieri locali (câte 1206 respondenți) iar pentru anumite categorii au fost constituite eșantioane reprezentative suplimentare, aparținând și altor categorii populaționale și profesionale relevante pentru tema cercetării: reprezentanți ai mediului de afaceri (1201 persoane), foști primari și foști viceprimari, jurnaliști, persoane cu experiența în problematica prevenirii și combaterii corupției (câte 600 de persoane din fiecare categorie) și reprezentanți ai ONG-urilor implicate în problematica prevenirii și combaterii corupției (199 persoane). Marjele de eroare pentru aceste eșantioane variază, în funcție de mărimea eșantionului, de la +/-2,83% la +/-4% și respectiv +/-5% la un nivel de încredere de 95%. Colectarea datelor la nivel național a fost realizată în perioada noiembrie – decembrie 2011 pentru cercetarea în rândul populației generale și decembrie 2011 – ianuarie 2012 pentru cercetarea în rândul reprezentanților autorităților locale și a altor categorii populaționale și instituții relevante de la nivel local.

corupției în diferite instituții publice centrale și locale, datele colectate au relevat că, în percepția a mai mult de un sfert dintre cei intervievați, cel mai ridicat nivel de corupție îl regăsim în Guvern – (28,9% - Populație Generală și 28,4% angajați APL), pe următoarele locuri aflându-se Parlamentul (cu 11,7% și respectiv 7,8%), Sistemul de sănătate (cu 10,3% și respectiv 13,4%) și Instanțele de Judecată (cu 7,7% și respectiv 13,4%). Opiniile celor două categorii de populații analizate (populație generală și reprezentanți APL) referitoare la nivelul corupției în anumite instituții (Sistemul de sănătate, Sistemul de învățământ, Guvern, Structuri ale MAI, Parlament, Președinție etc.) sunt asemănătoare, observându-se diferențe mai mari pentru Primărie (7,5% față de 1,4%) și respectiv Instanțe de Judecată (7,7% față de 13,1%).

La nivelul instituțiilor administrației publice locale, cele mai corupte instituții în opinia a trei din cinci persoane erau Consiliul Județean (60,4% nivel de corupție mare și foarte mare) și Serviciile de sănătate (respectiv 59,9% mare și foarte mare); la polul opus, mai mult de o treime din populație declară că cea mai puțin coruptă instituție este la Agenția de Protecție a Mediului (35% mare și foarte mare). În percepția angajaților APL, cele mai corupte instituții sunt Casa de Asigurări de Sănătate, pentru aproape jumătate (45,3%), și Serviciile de sănătate, pentru trei din zece respondenți (30,8%); cea mai puțin coruptă instituție este Direcția Impozite și Taxe Locale, menționată de doar unul din zece respondenți (11,3%).

În concordanță cu celelalte întrebări despre Administrația Publică Locală, diferențele procentuale între populația generală și angajații APL sunt foarte mari.

FLASH Barometrul dat publicității de Comisia Europeană în iunie 2012 reflectă nivelul de percepție al cetățenilor români cu privire la fenomenului corupției de la instituirea Mecanismului de Cooperare și Verificare.

2. SCHIMBĂRI ÎN PERCEPȚIA ASUPRA DEFICIENȚELOR ȘI CORUPȚIEI DIN SISTEMUL JUDICIAR ÎN ULTIMII CINCI ANI

Q2. Față de acum 5 ani, credeți că situația s-a îmbunătățit foarte mult, s-a îmbunătățit parțial, a rămas aproximativ la fel, s-a înrăutățit parțial sau s-a înrăutățit foarte mult în ceea ce privește?

Q2. Față de acum 5 ani, credeți că situația s-a îmbunătățit foarte mult, s-a îmbunătățit parțial, a rămas aproximativ la fel, s-a înrăutățit parțial sau s-a înrăutățit foarte mult în ceea ce privește?

Corupție

Total 'Îmbunătățit'

RO

TOTAL

Vârstă

15-24	6%
25-39	17%
40-54	20%
55 +	10%

Educație (Finalizată)

15-	9%
16-19	15%
20+	15%
Înca mai studiază	7%

Tabel socio-demografic

2. STABILITATEA CADRULUI LEGISLATIV ANTICORUPȚIE

Stabilitatea cadrului legislativ și instituțional anticorupție nu a fost afectată de la intrarea în vigoare a strategiei, respectându-se astfel precondiția asumată prin strategie.

Ca stabilitate instituțională, în repetate rânduri ministrul justiției a promovat interesele agențiilor anticorupție din România, prin susținerea acordării unor bugete care să le permită derularea în condiții optime a activității, atât la DNA, cât și la ANI. Cel mai recent demers în acest sens îl constituie promovarea OUG 5/2013, prin care *salarile inspectorilor de integritate au fost majorate substanțial*, fiind aduse la nivelul funcțiilor echivalente din cadrul Consiliului Concurenței.

În anul 2012, modificările legislative procesual penale au vizat confiscarea extinsă, valorificarea bunurilor sechestrate, prescripția răspunderii penale și prescripția specială, prin prevederile cuprinse în Legea nr. 27/2012 pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, în Legea nr. 28/2012 pentru modificarea și completarea unor acte normative în vederea îmbunătățirii activității de valorificare a bunurilor sechestrate sau, după caz, intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului și în Legea nr. 63/2012 pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.

Ca urmare a dezbaterilor din cadrul primei reuniuni a Platformei de cooperare cu instituțiile independente și autoritățile anticorupție, DNA a formulat propunerea de incriminare a fraudei în achizițiile publice. Această propunere a fost înaintată în luna septembrie MJ, care în prezent evaluează compatibilitatea cu cadrul legislativ intern și internațional.

Reprezentanții ANI au participat în luna septembrie 2012 la o întâlnire cu Membrii Biroului permanent și ai Biroului Comisiei juridice, de disciplină și imunități din Camera Deputaților. În cadrul acestei întâlniri au fost abordate mai multe subiecte de actualitate legate de colaborarea dintre cele două instituții: Raportul Comisiei Europene către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate de România în cadrul MCV, situația privind proiectele pentru modificarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea ANI, aflate în procedură legislativă, precum și clarificarea unor aspecte specifice referitoare la legislația actuală. În urma acestei întâlniri s-a stabilit faptul că reprezentanții de specialitate ai Camerei Deputaților vor lucra cu specialiștii ANI și cu cei ai organizațiilor neguvernamentale și MJ pentru a completa legislația cu privire la consecințele juridice ale deciziilor definitive și irevocabile de constatare a incompatibilității sau la alte modalități de pierdere a mandatului de deputat, conform Constituției, precum și la toate acele componente din legislație care necesită îmbunătățiri.

Guvernul a adoptat **Memorandumul cu tema „Adoptarea măsurilor necesare asigurării unui cadru normativ care să răspundă exigențelor referitoare la accesibilitatea și previzibilitatea normei de drept. Implicațiile adoptării Legii nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a noului Codul penal asupra republicării unor acte normative”**, ce are drept obiectiv asanarea legislației în vigoare. Astfel, se au în vedere următoarele măsuri:

- inventarierea tuturor actelor normative, la nivel de lege, ordonanțe și ordonanțe de urgență ale Guvernului asupra cărora s-a intervenit legislativ în ultimii ani și care nu conțin dispoziții de republicare;
- înlocuirea unor acte normative care, din cauza numeroaselor intervenții legislative, prezintă dificultăți în aplicare;

- promovarea unui act legislativ care să constituie temei de republicare pentru toate actele normative modificate substanțial, având în vedere că unele dintre aceste acte nu au un astfel de temei;
- concentrarea unor acte normative dintr-un anumit domeniu într-o reglementare unică.

3. MECANISMUL DE MONITORIZARE AL SNA

3.1 CADRUL INSTITUȚIONAL

Potrivit SNA, implementarea se realizează sub **autoritatea și în coordonarea ministrului justiției**, cu informarea periodică a Guvernului. În acest scop, ministrul justiției organizează, cel puțin o dată la șase luni, **reuniuni de coordonare la nivel înalt**. Lucrările reuniunilor de coordonare se derulează ca parte a activității Comisiei de monitorizare a progreselor înregistrate de România în domeniul reformei sistemului judiciar și luptei împotriva corupției³.

La reuniunile de coordonare la nivel înalt se asigură reprezentarea celor trei puteri, legislativă, judecătorească și executivă, precum și a administrației publice locale, a mediului de afaceri și a societății civile. În sprijinul procesului de monitorizare au fost menținute **platformele de cooperare**⁴. Acestea sunt convocate o dată la două luni.

Măsurile adoptate pentru implementarea SNA au făcut obiectul a două Memorandumuri, prin care membrii Guvernului au fost informați cu privire la "Stadiul implementării Strategiei Naționale Anticorupție" pentru perioada aprilie – iunie 2012, respectiv iulie – octombrie 2012.

Potrivit Declarației Parlamentului României nr. 2 din 2012, o dată la 6 luni, **Guvernul informează Parlamentul** asupra modului de îndeplinire a măsurilor cuprinse în Strategia Națională Anticorupție și asupra rezultatelor în lupta împotriva corupției.

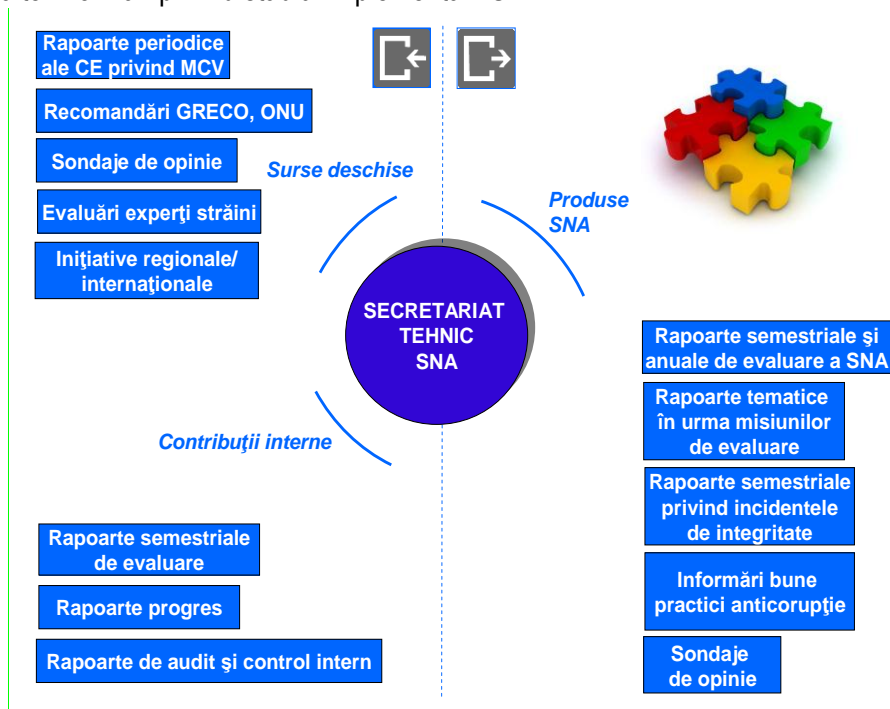
Anual, se va publica un raport de monitorizare a implementării SNA ce va include evaluări privind stadiul implementării strategiei, deficiențele constatate și recomandările pentru remediere.

³ Subsecvent aprobării SNA, denumirea Comisiei a fost modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 216/2012. În prezent aceasta este denumită: Comisia de Monitorizare a Progreselor înregistrate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare.

⁴ Platforma autorităților independente și a instituțiilor anticorupție; Platforma administrației publice centrale; Platforma administrației publice locale; Platforma mediului de afaceri; Platforma societății civile.

Pentru sprijinirea procesului de monitorizare, la nivelul MJ a fost constituit un secretariat tehnic interinstituțional cu activitate permanentă. Această structură este gândită ca un centru de expertiză anticorupție pus la dispoziția instituțiilor publice. Potrivit SNA și a metodologiei de monitorizare, Secretariatul joacă un rol pivotal în implementarea strategiei, având ca principale atribuții organizarea reuniunilor de monitorizare la nivel de platforme, ale comisiei la nivel înalt și conferinței anuale, precum și elaborarea rapoartelor de monitorizare semestriale și anuale; centralizarea și actualizarea periodică a stadiului implementării listei de măsuri preventive anticorupție (anexa nr. 2 la HG nr. 215/2012), în baza rapoartelor de autoevaluare; documentarea și diseminarea de bune practici anticorupție identificate; realizarea unor sondaje de opinie; orice alte informații privind stadiul implementării SNA.

În cadrul acestei structuri sunt cooptați experți din cadrul MJ care asigură și reprezentarea României în cadrul mecanismelor de cooperare internațională anticorupție (Grupul de State Contra Corupției – GRECO, Inițiativa Regională Anticorupție, mecanismul de examinare a implementării Convenției ONU împotriva Corupției, Inițiativa Regională Anticorupție, Grupul de Lucru anti-mită din cadrul OCDE), dar și reprezentanți ai altor instituții publice și private. În cadrul Secretariatului activează un expert delegat din cadrul DGA, iar pe parcursul anului 2013 vor fi delegați și experți în administrație publică locală din cadrul MDRAP. În plus, pe parcursul anului 2012 la nivelul MJ au fost derulate programe de internship dedicate studenților la facultățile de drept, programe sprijinite de Kondrad Adenauer Stiftung, Asociația LiderJust și Centrul Cultural American. În acest cadru, 15 studenți au optat pentru a-și efectua stagiul la Secretariatul SNA.

3.2 ACTIVITĂȚI DERULATE

În perioada aprilie 2012 – februarie 2013, în cadrul mecanismului de monitorizare a implementării SNA, MJ a organizat **trei runde** ale platformelor de cooperare constituite pentru a sprijini monitorizarea implementării strategiei⁵.

⁵ Platforma autorităților independente și a instituțiilor anticorupție (15 iunie 2012, 19 octombrie 2012, 15 februarie 2013); Platforma administrației publice centrale (31 mai 2012, 18 octombrie 2012, 14 februarie 2013); Platforma mediului de afaceri (6 iunie 2012, 18 octombrie 2012, 14 februarie 2013); Platforma societății civile (17 septembrie 2012, 19 octombrie 2012, 22 februarie 2013)

La data de 13 februarie 2013 a avut loc și prima reuniune a Platformei de cooperare a administrației publice locale, condusă de viceprim-ministru, ministru al Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și ministrul justiției. La reuniune au participat membrii asociațiilor reprezentative ale comunelor, municipiilor și orașelor, ai primăriilor din Săveni, Amara, Rovinari, Azuga, Băile Govora, Băile Herculane, Moldova Nouă, Vlăhița, Ștefan cel Mare, Niculești, Călărași, Pitești, ai Consiliului Județean Ialomița. Discuțiile au vizat operaționalizarea mecanismului de monitorizare și coordonare a SNA 2012-2015 la nivelul autorităților locale.

Pentru a veni în sprijinul instituțiilor, în procesul de implementare al strategiei, Secretariatul tehnic al SNA, creat la nivelul MJ, a dezvoltat PORTAL-ul SNA ce înglobează informații relevante și bune practici identificate.

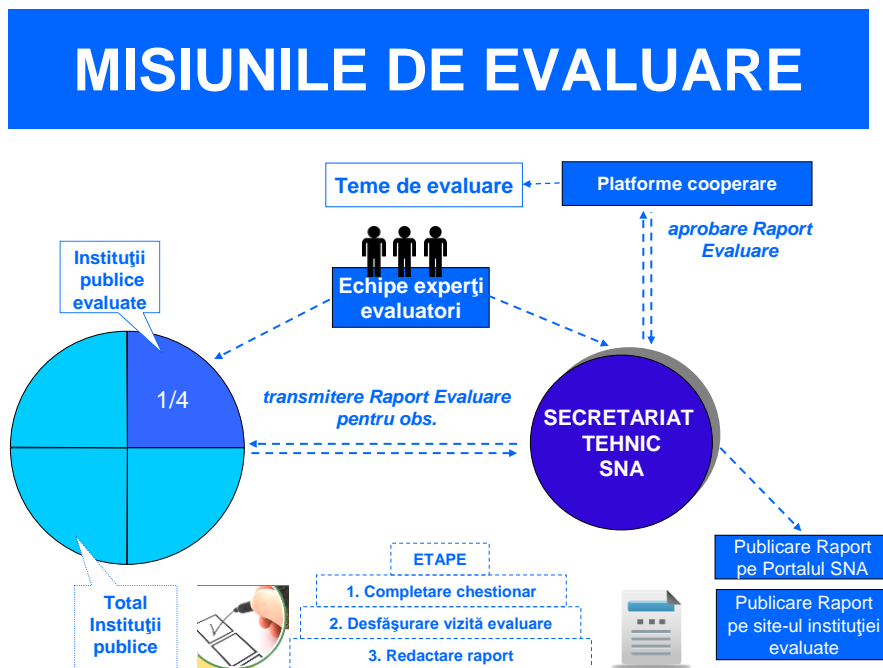
Acest portal va putea fi accesat de orice persoana interesată, începând cu luna aprilie 2013. Portalul va conține rapoartele semestriale de autoevaluare a măsurilor preventive anticorupție (inclusiv în ceea ce privește accesul la informații de interes public și transparența decizională), precum și rapoarte de progres.

3.3 METODOLOGIA DE MONITORIZARE - MISIUNILE DE EVALUARE ȘI EVALUAREA REACȚIEI INSTITUȚIONALE

În cursul lunii noiembrie 2012, Comisia de Monitorizare a Progreselor înregistrate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare a aprobat, în procedură tacită, metodologia de monitorizare a implementării SNA 2012-2015 și **temele de evaluare pentru anul 2013**:

- declararea averilor,
- accesul la informații de interes public și
- conflictele de interese.

Potrivit Metodologiei de monitorizare a implementării SNA 2012-2015, pe parcursul anului 2013 vor fi evaluate 25% din instituțiile publice care au aderat la SNA (5 instituții independente sau agenții anticorupție, 5 ministere, 850 primării și 5 consilii județene).

Urmare procedurii de selectare derulate la nivelul platformelor de cooperare au fost identificate institutiile publice centrale care vor fi evaluate in anul 2013. Acestea sunt:

A. PLATFORMA DE COOPERARE A AUTORITĂȚILOR INDEPENDENTE ȘI A INSTITUȚIILOR ANTICORUPȚIE

- ANRMAP (voluntariat), CNSC, DLAF, ONPCSB, PÎCCJ.

B. PLATFORMA DE COOPERARE A ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

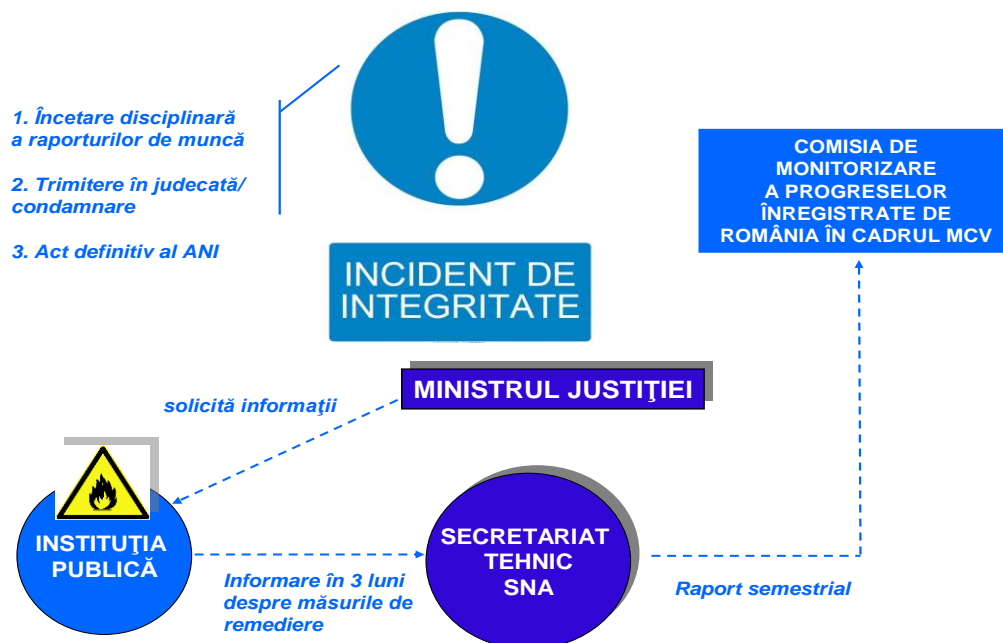
- MJ (voluntariat), MFP, MAI, MFE, MDRAP

Cele 850 de primării și 5 consilii județene sunt în curs de selectare din cele peste 2300 de primării, respectiv, 20 consilii județene înregistrate la Secretariatul SNA.

În prezent, Secretariatul tehnic centralizează propunerile de experți evaluatori din partea celor cinci platforme de cooperare. Echipele de evaluare vor cuprinde cel puțin trei experți, provenind din platforme diferite.

Cu titlu de noutate pentru mecanismul de monitorizare a implementării SNA, a fost introdusă, cu caracter permanent, **evaluarea periodică a eficienței reacției instituționale** și a măsurilor adoptate de managementul instituțiilor publice cu privire la riscurile și vulnerabilitățile identificate în baza cauzisticii DNA, PÎCCJ, ANI, DGA, IGPR-DIF, precum și a altor instituții cu atribuții de control. În cadrul acestui mecanism, în termen de trei luni de la un incident de integritate (trimitere în judecată, decizie definitivă a ANI sau hotărâre definitivă de condamnare), la propunerea instituțiilor reprezentate în platformele de cooperare, instituțiile vizate vor prezenta măsurile adoptate pentru remedierea aspectelor care au favorizat săvârșirea faptei.

Prima solicitare a ministrului justiției va fi transmisă instituțiilor din anexa 1 și va viza măsurile luate de conducătorul instituției pentru remedierea aspectelor care au favorizat producerea incidentului de integritate, măsurile administrative, procese și/sau procedee de lucru implementate ulterior incidentului, precum și măsurile preventive introduse.

4. ADERAREA INSTITUȚIILOR PUBLICE LA MECANISMUL DE MONITORIZARE A SNA

Mecanismul de aderare la SNA este unul suplă și presupune acordul necondiționat exprimat de conducerea instituției publice de a implementa măsurile prevăzute în Strategie, de a respecta principiile și valorile promovate de aceasta și mai ales de a participa la mecanismul de monitorizare. Acest din urmă implică, cu titlu de noutate, obligativitatea desemnării unui coordonator în materia integrității la nivelul instituției, evaluarea riscurilor și vulnerabilităților specifice fiecărui sector, inclusiv la nivelul structurilor subordonate sau aflate în coordonare, acceptarea implicării în misiunile de evaluare tematică, evaluarea eficienței reacției instituționale la incidente de integritate, precum și deschiderea spre concepte moderne de transparență instituțională precum cel al datelor deschise.

Măsurile întreprinse la nivelul platformelor de cooperare a administrației publice centrale și a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție sunt într-un stadiu avansat. Majoritatea instituțiilor administrației publice centrale și a autorităților independente (**91%**) au desemnat coordonatori ai planurilor sectoriale și au transmis Ministerului Justiției declarația de aderare la valorile și principiile strategiei, planul sectorial, inventarul măsurilor preventive anticorupție și al indicatorilor de evaluare pentru anul 2011 și pentru anul 2012, precum și raportarea anuală.

Măsurile întreprinse la nivelul Platformei de cooperare a administrației publice locale sunt într-un stadiu incipient, comparativ cu celelalte patru platforme. Acest aspect este cauzat, în mare măsură, de alegerile electorale de anul trecut. Pentru a începe procesul de operaționalizare a platformei, în octombrie 2012, MJ împreună cu Ministerul Administrației și Internelor (actualmente Ministerul Afacerilor Interne) au transmis o scrisoare tuturor unităților administrativ teritoriale prin care au solicitat implicarea acestora în implementarea strategiei. Peste **2300** de primării și 20 de consilii județene au răspuns pozitiv cererii de implicare în procesul de implementare a SNA la nivelul administrației publice locale. Prima reuniune a Platformei a avut loc în luna februarie 2013.

La nivelul platformelor dedicate cooperării cu mediul de afaceri și cu societatea civilă au fost identificate temele de interes comun și s-au validat propunerile formulate de către secretariatul tehnic cu privire la mecanismul de evaluare tematică.

Totodată, la nivelul Platformei de cooperare a mediului de afaceri se află în curs de derulare o serie de proiecte care au ca scop consolidarea integrității în mediul de afaceri. Pe parcursul anului 2012 au fost inițiate consultări aplicabile pe tema **promovării programelor anti-mită în companii**, utilizarea clauzelor anticorupție în relația cu furnizorii și distribuitorii, precum și bunele practici în implementarea codurilor de conduită.

Centrul de Resurse Juridice, cu sprijinul financiar al Ambasadei Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord în România, a pus bazele unui proiect ambițios de identificare și promovare a politicilor de conformitate implementate de companiile rezidente în România. Ghidul „Principiile anticorupție ale AmCham Romania”, lansat în noiembrie 2012 de Camera de Comerț Americană în România, își propune să pună bazele unei conduite preventive la nivelul companiilor în legătură cu mita și corupția, încurajându-le totodată să își dezvolte propriile politici formale, să le aplice și să le monitorizeze cu regularitate. De asemenea, Coaliția Mediului de Afaceri Curat (Romanian Clean Business Coalition), are în vedere crearea unui parteneriat instituționalizat între oamenii de afaceri care doresc să își asume angajamentul public de a găsi cele mai bune soluții și practici pentru a elimina corupția în afaceri și a ridica standardele de integritate.

La nivelul Platformei de cooperare a societății civile, au fost identificate o serie de proiecte care contribuie la implementarea SNA, la nivelul următoarelor organizații: Expert Forum, Centrul de Resurse Juridice, Freedom House, Fundația SynergEtica, Transparency International România, Bani Pierduți, Konrad Adenauer Stiftung, Federația Parteneri pentru Dezvoltare Locală, Societatea Academică din România, Fundația Soros, APADOR-CH, Asociația pentru Implementarea Democrației și SoJust.

5. INVENTARUL MĂSURILOR PREVENTIVE ANTICORUPȚIE ȘI INDICATORII DE EVALUARE

Analiza orizontală a măsurilor preventive anticorupție și a indicatorilor de evaluare s-a făcut pe baza Rapoartelor anuale de autoevaluare (pentru anul 2012) trimise de 27 instituții publice⁶ (sunt incluse și raportările pentru structurile subordonate). Datele cuprinse în această analiză sunt orientative, pe de o parte ele trebuind completate cu cele care au sosit către Secretariatul tehnic ulterior întocmirii raportului iar, pe de altă parte, existând indicatori pentru care centralizarea este în curs. Obiectivul de remediere a vulnerabilităților specifice instituțiilor publice este monitorizat prin intermediul celor 13 măsuri preventive cuprinse în anexa 2 a SNA.

În ceea ce privește prima măsură preventivă, **Codul etic/ deontologic/ de conduită** analiza orizontală a indicatorilor aferenți de evaluare a pus în evidență utilitatea practicii / exercițiului de autoevaluare în primul rând pentru instituția în cauză, prin obținerea unui tablou sintetic al numărului de sesizări privind încălcări ale normelor, măsurile dispuse, gradul de cunoaștere de către angajați a normelor, statistica activităților de formare și a persoanelor instruite prin intermediul acțiunilor de formare profesională. În același timp au fost cuantificate măsurile administrative adoptate pentru înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care au favorizat încălcarea normei precum și persoanele care au suferit abateri disciplinare.

Astfel, o treime din instituțiile care au trimis rapoartele de autoevaluare nu au înregistrat sesizări privind încălcări ale normelor, în timp ce la instituțiile care au înregistrat astfel de sesizări, numărul total al acestora este de peste 11100 (peste 9600 numai la MAI). Printre măsurile / deciziile prin care s-a confirmat încălcarea normei s-au numărat: avertismente, diminuarea indemnizațiilor, suspendarea dreptului la avansare, mustrare scrisă, retrogradare din funcție, excluderea din instituție / destituire (exemplu: 5 situații de excludere din magistratură, la CSM), clasare.

Cunoașterea normelor de către angajați a fost estimată de aproximativ jumătate dintre instituțiile respondente. Majoritatea lor a apreciat un grad de cunoaștere ridicat, estimat de regulă în urma aplicării unor chestionare de evaluare. Pentru cunoașterea normelor de conduită au fost desfășurate activități de formare, totalul acestora depășind 4300, în timp ce numărul persoanelor instruite a depășit 103000 persoane, numai la MAI înregistrându-se mai mult de 81500 persoane instruite în acest domeniu.

În 2012, unele instituții au emis și aprobat codul propriu de conduită, așa acum este *Codul de etică și deontologie a personalului din ANRMAR*, altele au asigurat publicarea acestora pe pagina de internet. Este cazul Ministerului Fondurilor Europene și Ministerul Transporturilor, care au publicat *Codul de conduită privind evitarea situațiilor de incompatibilitate și conflict de interese de către personalul implicat în gestionarea programelor finanțate din fonduri europene nerambursabile*⁷.

Măsura preventivă a **declarării averilor** listează o serie de indicatori relevanți precum: numărul de persoane care au obligația depunerii declarației de avere, numărul de persoane care nu au depus în termen declarația de avere și numărul de persoane care nu au depus declarația de avere, numărul de sesizări ale ANI urmat de numărul de decizii ale ANI puse în aplicare și numărul de hotărâri ale instanțelor de judecată ca urmare a sesizărilor ANI. Instituțiile care și-au completat indicatorii aferenți acestei măsuri preventive au cuantificat și

⁶AEP, ANI, ANRMAR, Avocatul Poporului, CNSC, Consiliul Concurenței, CSM, Curtea de Conturi, DLAF, DNA, DPIIS, ICCJ, MAI, MADR, MAE, MApN, MCSI, Ministerul Culturii, MDRAP, MEN, MFP, MMFPSPV, MJ, Ministerul Sănătății, Ministerul Transporturilor, ONPCSB, SGG.

⁷ www.maerur.ro, www.ampost.ro

numărul de măsuri administrative adoptate pentru înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care au favorizat încălcarea normelor privind declararea averilor, numărul de consultații oferite de persoanele responsabile pentru implementarea prevederilor legale privind declararea averilor și declararea intereselor și au estimat gradul de cunoaștere de către angajați a normelor privind declararea averilor. De asemenea, fiecare instituție a avut posibilitatea să alcătuiască, și pentru acest item, o evidență a activităților de formare și a persoanelor care au fost instruite prin intermediul activităților de formare profesională.

Spre exemplificare, din datele primite de la instituțiile implicate, reiese că aproximativ 4600 angajați nu au depus în termen declarația de avere, ceva mai mult de 1600 nu au depus declarația de avere, către ANI fiind trimise peste 200 de sesizări. Nedepunerea declarațiilor de avere este motivată, de către o parte din instituții astfel: pentru mai mult de 1400 angajați ai MAI care nu au depus declarații de avere se menționează că este vorba despre personal aflat în concediu de creștere a copilului; Ministerul Muncii menționează că persoanele care nu au depus declarațiile de avere (și care au fost totuși cuantificate) nu aveau la momentul respectiv obligația legală de a depune aceste declarații. Rapoartele de autoevaluare însumează circa 36600 consultații oferite în acest domeniu și mai mult de 1600 activități de formare în cadrul cărora au fost instruite aproape 62500 persoane. Gradul de cunoaștere a normelor privind declararea averilor este apreciat ca fiind unul ridicat, variind între 70% – 100%.

Implementarea măsurii preventive privind **declararea cadourilor** implică înființarea unui registru de cadouri primite, care să sprijine cuantificarea indicatorilor corespunzători, și anume: numărul de cadouri primite și înregistrate în registru, publicarea anuală a inventarului pe site-ul instituției, numărul de situații în care s-a achiziționat cadoul, valoarea cadourilor achiziționate, valoarea cadourilor primite și valoarea bunurilor valorificate.

S-a acordat puțină importanță acestei măsuri, **majoritatea instituțiilor optând pentru necompletare sau completare cu „0” a indicatorilor mai sus enumerați**. Excepție fac câteva instituții precum MFP, care înregistrează un număr de 16 cadouri a căror publicare se află în curs de aprobare și care menționează că a fost înființată o *Comisie de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor activități de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției de persoanele care au calitatea de demnitar sau funcționar public*. În același sens, ONPCSB notează că Registrul privind declararea bunurilor primite cu titlu gratuit este înregistrat în Registrul unic al ONPCSB.

Indicatorii relevanți grupați sub măsura preventivă care se adresează **conflictului de interese** concentrează numărul declarațiilor de abținere, numărul situațiilor în care superiorul ierarhic a dispus înlocuirea persoanei aflată în situația de potențial conflict de interese, numărul de sesizări primite de instituție de la terțe persoane cu privire la existența unui conflict de interese. În continuare se situează numărul de decizii ANI prin care s-a constatat starea conflictului de interese, numărul de sesizări ale parchetului privind posibila săvârșire a infracțiunii de conflict de interese, numărul de rechizitorii / condamnări privind săvârșirea infracțiunii de conflict de interese. Urmând logica indicatorilor anteriori, și pentru acest indicator instituțiile implicate au estimat gradul de cunoaștere de către angajați a normelor privind conflictul de interese și au cuantificat numărul activităților de formare precum și al persoanelor care au fost instruite prin intermediul acțiunilor de formare profesională.

Analiza orizontală a autoevaluărilor trimise decelează existența unui număr foarte mic de abțineri (78 declarații de abținere), a unui număr apropiat de înlocuiri ale persoanei aflate în situația de potențial conflict de interese (83), 29 sesizări primite de la terți, 3 sesizări către parchet și 4 rechizitorii / condamnări. Au fost desfășurate aproximativ 1250 de cursuri de formare, la care au participat aproape 43000 de persoane, 60% dintre acestea fiind angajați ai MAI. Există și instituții care nu au desfășurat activități de formare și / sau nu au estimat

cunoașterea de către proprii angajați a problematicii în discuție. În general, gradul de cunoaștere variază, la instituțiile implicate în autoevaluare, între 60% și 100%.

Indicatorii relevanți sintetizați pentru **consilierul de etică** cuantifică ședințele de consultare, angajații care au beneficiat de consiliere, numărul spețelor, al activităților de formare pe acest segment și al persoanelor instruite. De asemenea, este inclusă estimarea atât a gradului de cunoaștere de către angajați a normelor privind consilierul etic cât și a gradului de popularizare a rolului consilierului etic. Tabloul general al datelor colectate evidențiază că, aproximativ **o treime dintre instituții înregistrează „0” la cei mai mulți dintre indicatorii** menționați mai sus. Restul de două treimi din instituțiile implicate în autoevaluare au cuantificat mai mult de 2400 de ședințe de consiliere, de care au beneficiat mai mult de 53600 de angajați. Activitățile de formare se însumează la aproximativ 2300, în cadrul acestora fiind instruite mai mult de 47000 persoane, 85% dintre acestea numai la MAI. Gradul de cunoaștere de către angajați a normelor privind consilierul etic se situează între 55% - 100%, iar gradul de popularizare a rolului consilierului etic între 60% - 100%.

Cuantificarea măsurii preventive referitoare la **incompatibilități** s-a făcut prin intermediul indicatorilor referitori la numărul persoanelor aflate în stare de incompatibilitate, numărul de sesizări ale ANI formulate de către instituție, numărul de sesizări primite de instituție de la terțe persoane cu privire la existența unei incompatibilități, numărul de decizii ale ANI cu privire la constatarea unor incompatibilități și numărul de măsuri administrative adoptate pentru înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care au favorizat încălcarea normelor privind incompatibilitatea. În continuare, indicatorii reflectă gradul de cunoaștere de către angajați a normelor privind conflictul de interese, numărul activităților de formare precum și numărul persoanelor care au fost instruite prin intermediul activităților de formare. Ceva mai mult de o treime dintre instituțiile implicate nu au înregistrat persoane aflate în stare de incompatibilitate. Restul instituțiilor au cuantificat un număr de 17 persoane pentru care au fost formulate de către instituție 11 sesizări ale ANI, 14 sesizări de la terți, 3 decizii ale ANI cu privire la constatarea unor incompatibilități și 5 măsuri administrative. În același timp au fost desfășurate peste 850 de activități de formare, la care au fost instruite mai mult de 22500 persoane.

Analiza orizontală a indicatorilor aferenți măsurii preventive de **asigurare a transparenței în procesul decizional** a pus în evidență, din nou, utilitatea autoevaluării, prin creionarea unui tablou sintetic al numărului de anunțuri publice privind proiectele de acte normative, numărul de recomandări transmise de societatea civilă privind completarea sau modificarea proiectelor de acte normative, gradul de acceptare și preluare al recomandărilor formulate de societatea civilă cu privire la proiectele de acte normative supuse consultării publice, numărul de ședințe publice și numărul de participanți la ședințele publice. Acești indicatori au fost completați cu numărul de plângeri în justiție privind nerespectarea prevederilor legale de către instituție, numărul și tipul de sancțiuni dispuse pentru încălcarea obligațiilor legale, numărul de activități de pregătire profesională a personalului din administrația publică și numărul de persoane care au fost instruite prin intermediul acțiunilor de formare profesională.

Spre exemplificare, în perioada aferentă raportării, au fost înregistrate de instituțiile implicate aproximativ 770 de anunțuri publice la care au fost transmise de către societatea civilă peste 1270 recomandări privind completarea sau modificare actelor normative. Gradul de acceptare a acestora a variat de la instituție la instituție, între 30% și 80%. În același timp au fost organizate 546 ședințe publice, la care au participat 3850 persoane. În continuare au fost cuantificate circa 2600 de plângeri în justiție privind nerespectarea prevederilor legale de către instituție, 98% dintre acestea regăsindu-se în autoevaluarea MAI. Instituțiile implicate au totalizat mai mult de 8000 activități de pregătire a personalului din administrația publică în cadrul cărora au fost instruite aproape 11200 persoane. În același timp, au fost menționate, de la caz la caz, constituirea unor comisii sau implementarea unor proceduri de lucru. Astfel, la nivelul ANRMAP a fost constituită *Comisia de*

analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public și aprobată procedura de lucru a Comisiei.

Cuantificarea indicatorilor referitori la **accesul la informații de interes public** a condus la înregistrarea a aproximativ 81500 solicitări de informații de interes public, 89% dintre acestea fiind adresate MAI, și a aproape 81000 de răspunsuri, cu păstrarea procentajului pentru acest minister. Reclamațiile administrative dețin o pondere mică în ansamblul procesului (59), mai mult de două treimi din acestea fiind soluționate pozitiv. În același timp, au fost totalizate 4382 de plângeri în instanță, din care 4288 numai la MAI, 2519 fiind soluționate. Activități de pregătire profesională (314) au fost desfășurate numai la nivelul MAI și MJ, prin intermediul acestora fiind instruite mai mult de 14700 de persoane, 65% dintre acestea fiind angajați ai MAI.

Indicatorii relevanți care concură la autoevaluarea indicatorului referitor la **protecția avertizorului de integritate** sunt numărul de sesizări, numărul și tipul normelor încălcate, numărul de regulamente interne armonizate cu prevederile legislative, numărul de instituții în care există persoane special desemnate pentru a primi sesizările avertizorilor de integritate, numărul de instituții în care există implementat un mecanism cu privire la protecția avertizorilor de integritate. În continuare se situează numărul de măsuri administrative adoptate pentru înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care au favorizat încălcarea normelor, numărul de situații de represalii la locul de muncă, numărul de plângeri depuse în instanță și numărul de situații în care au fost acordate compensații avertizorilor de integritate. Indicatorii privind numărul de activități de pregătire profesională a personalului din administrația publică și numărul de persoane care au fost instruite prin intermediul acțiunilor de formare profesională completează tabloul măsurii.

Astfel, jumătate dintre instituțiile autoevaluate au înregistrat fie „0”, fie NA („not applicable”) la indicatorii mai sus enumerați. Pentru cealaltă jumătate au fost cuantificate 11 sesizări, 170 regulamente interne armonizate cu prevederile legislative (cele mai multe la Ministerul Culturii – 51, Ministerul Justiției - 37 și Ministerul Muncii – 35), și aproximativ 30 de instituții în care există persoane special desemnate pentru a primi sesizările avertizorilor de integritate (mai mult de jumătate dintre acestea regăsindu-se la Ministerul Culturii). Au fost desfășurate peste 320 de activități de pregătire profesională a personalului din administrația publică în cadrul cărora au fost instruite aproape 9200 persoane, cele mai multe dintre acestea (peste 5600) la MAI.

Trei indicatori se încadrează în definirea măsurii preventive referitoare la **distribuirea aleatorie a sarcinilor de serviciu**, și anume: numărul de persoane desemnate cu repartizarea aleatorie a sarcinilor de serviciu, numărul de nereguli apărute în sistemul de distribuție aleatorie și numărul de măsuri luate de conducătorul instituției pentru remedierea neregulilor constatate. Două treimi dintre instituțiile autoevaluate au optat pentru „0” / NA / necompletare la acești indicatori. Unele instituții au inserat mențiuni precum „distribuire electronică” (ANI) sau „conform ROF” (ANRMAP). Cuantificarea indicatorilor a afișat aproximativ 1000 persoane desemnate cu repartizarea aleatorie a sarcinilor de serviciu, din care 59% la MAI și 34% la MJ, 6 nereguli apărute în sistemul de distribuție aleatorie și 4 măsuri pentru remedierea neregulilor constatate.

Lista indicatorilor care definesc măsura de prevenire referitoare la **interdicțiile după încheierea angajării în cadrul instituțiilor publice (pantouflage)** este apreciabilă, ea cuprinzând numărul de regulamente interne care prevăd procedura monitorizării situațiilor de *pantouflage*, numărul de instituții în care există implementat un mecanism cu privire la monitorizarea situațiilor de *pantouflage*, inclusiv prin desemnarea unor persoane cu atribuții speciale în acest sens, numărul persoanelor care au desfășurat activități de monitorizare și control cu privire la societăți comerciale și care au ieșit din corpul funcționarilor publici, numărul persoanelor care își desfășoară activitatea / dau consultanță în cadrul regiilor autonome, societăților comerciale ori în alte unități cu scop lucrativ din sectorul public, în termenul de 3 ani după ieșirea din corpul funcționarilor publici. În

continuare se situează numărul de măsuri adoptate pentru remedierea situațiilor de *pantouflage*, numărul de încălcări ale prevederilor, numărul solicitărilor către instanța de judecată pentru anularea contractului de finanțare, numărul sancțiunilor aplicate de către instanțe și numărul de societăți comerciale în care își desfășoară activitatea persoane care au derulat anterior activități de monitorizare și control.

În ciuda indicatorilor numeroși, majoritatea instituțiilor autoevaluate au optat fie pentru necompletarea indicatorilor listați mai sus, fie pentru mențiunea „0” / NA / „nu e cazul”. Unele dintre aceste instituții au precizat fie că informația este indisponibilă (ANRMAP), fie că indicatorii nu au fost implementați deoarece „nu au fost solicitați prin prevederi legale aferente” (MDRAP). Singurele date rezultate pentru această măsură sunt cele referitoare la 9 regulamente interne care prevăd procedura monitorizării situațiilor de *pantouflage* (4 dintre acestea la Ministerul Culturii), 14 persoane care au desfășurat activități de monitorizare și control cu privire la societăți comerciale și care au ieșit din corpul funcționarilor publici (11 dintre acestea la Ministerul Muncii) și o instituție în care există implementat un mecanism cu privire la monitorizarea situațiilor de *pantouflage* (la Ministerul Culturii).

Pentru măsurile referitoare la Registrul abaterilor de la conduită ale demnitarilor, funcționarilor publici și personalului contractual cu atribuții în domeniul protecției intereselor financiare ale UE (măsura nr. 12) și codul de conduită al personalului cu atribuții de control (măsura nr. 13), majoritatea instituțiilor au menționat completarea indicatorilor după adoptarea actelor normative. Adoptarea celor două măsuri reprezintă o prioritate a SNA pentru perioada 2013 – 2014.

* * *

Dificultățile de colectare la nivelul fiecărei instituții a datelor pentru măsurile preventive anticorupție au fost anticipate corect în Planul național de acțiune al SNA. Astfel, la măsura 1.1.1 (Autoevaluarea periodică a gradului de implementare a măsurilor preventive obligatorii) erau identificate ca riscuri **inexistența unui mecanism de colectare sistematică a datelor solicitate și absența procedurilor de lucru**.

În conceperea unei soluții de raportare integrate și valabile pentru toate categoriile profesionale vizate de inventarul măsurilor preventive au fost avute în vedere cele câteva excepții notabile privind procedurile de lucru disponibile pentru colectarea indicatorilor. Avem în vedere mecanismele de colectare periodică a indicatorilor disponibile la nivelul **ANFP** (componenta de etică și proceduri disciplinare privind funcționarii publici) sau **SGG** (pentru legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, respectiv legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică).

Pentru standardizarea procesului de colectare a indicatorilor, PORTALUL SNA va cuprinde o aplicație dedicată acestui mecanism. Începând cu iunie 2013 fiecare instituție publică va introduce datele solicitate direct în aplicație. Informațiile astfel introduse vor fi comunicate direct pe serverul gestionat de Ministerul Justiției. După procedura de validare a datelor, acestea vor fi exportate pe interfața publică a PORTALULUI, atât în format închis cât și deschis (în **secțiunea seturi de date deschise**). Prin acest demers, Secretariatul tehnic al SNA pune în aplicare **angajamentele luate de România în cadrul Parteneriatului pentru Guvernare Deschisă de a crește numărul de seturi de date cu valoare deosebită disponibile în format deschis**.

6. PREVENIREA CORUPȚIEI

OBIECTIVE SPECIFICE SNA:

1. Remedierea vulnerabilităților specifice instituțiilor publice prin implementarea sistematică a măsurilor preventive
2. Creșterea transparenței instituționale prin sporirea gradului de disponibilitate a datelor publice deschise (open data⁸) puse la dispoziție de către autoritățile publice
3. Consolidarea integrității și transparenței sistemului judiciar prin promovarea măsurilor anticorupție și a standardelor etice profesionale
4. Creșterea transparenței finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale
5. Consolidarea integrității în rândul membrilor Parlamentului
6. Creșterea eficienței mecanismelor de prevenire a corupției în materia achizițiilor publice
7. Promovarea unui mediu de afaceri concurențial, corect și integru
8. Consolidarea integrității, eficienței și transparenței la nivelul administrației publice locale

Orice nou dosar ANI sau DNA constituie un eșec al managementului instituției publice de a preveni incidentele de integritate în cel mai larg sens al noțiunii. Soluția nu poate fi decât asumarea de către conducătorii instituțiilor publice a problematicii integrității la nivelul organizației. Această atitudine trebuie să depășească nivelul asumării declarative a principiului „toleranței zero” și să se manifeste prin măsuri concrete de descurajare a actelor de corupție.

În susținerea unei schimbări de abordare a managementului, SNA pune accent pe măsurile de promovare a integrității instituționale având ca repere principale: implementarea codurilor etice, punerea în aplicare a standardelor de control intern/managerial și eficientizarea mecanismelor administrative de sancționare, protecția avertizorului de integritate, managementul vulnerabilităților specifice fiecărei instituții.

SNA propune implementarea unor instrumente noi, consacrate ca bune practici europene, precum metodologia de evaluare a riscurilor de corupție. Acest tip de metodologie a fost testat cu succes de către DGA în cadrul SNA 2008 – 2010. Pe parcursul implementării noii SNA, se urmărește testarea aplicării acestui instrument și în cadrul altor instituții publice. În funcție de rezultate, se va putea decide elaborarea unei metodologii unitare, care să fie ulterior implementată de toate instituțiile publice.

Totodată, strategia reiterează un obiectiv major al României și anume aderarea la OCDE. În acest sens, obținerea statutului de membru cu drepturi depline la Grupul de Lucru privind Lupta împotriva Corupției în Tranzacțiile Internaționale al OCDE reprezintă o prioritate a agendei naționale anticorupție.

⁸ Datele publice deschise sunt acele date puse la dispoziție de către autoritățile publice și care sunt liber de accesat, reutilizat și redistribuit. Ca principale caracteristici, datele deschise sunt procesabile (pot fi prelucrate prin mijloace automate) și sunt furnizate într-un format deschis (asupra căruia nicio entitate nu deține control exclusiv) și sub o licență deschisă (care permite folosirea liberă a datelor, fără ca acestea să fie limitate prin drepturi de proprietate intelectuală - drepturi de autor, drept sui-generis cu privire la bazele de date, mărci sau secrete comerciale). La nivel european, principiul reutilizării datelor publice este abordat în Directiva 2003/98/CE, care a fost transpusă în legislația românească prin Legea nr. 109/2007 privind reutilizarea informațiilor din instituțiile publice, cu modificările ulterioare. Legea prevede că reutilizarea documentelor deținute de către instituțiile publice este liberă pentru toți participanții potențiali de pe piață și că instituțiile publice trebuie să asigure condiții pentru facilitarea accesului la documentele disponibile pentru reutilizare, în special prin elaborarea de liste și directoare, în cazul utilizării mijloacelor electronice, cu cele mai importante documente destinate reutilizării. Acest obiectiv transpune în SNA conceptul de open data, la care România s-a angajat prin procedurile de aderare la Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă (Open Government Partnership).

6.1. MĂSURI ADOPTATE

MJ și DGA au realizat identificarea instituțiilor publice în cadrul cărora va fi implementată, cu titlu experimental, **metodologia de evaluare a riscurilor de corupție**. Instituțiile care și-au manifestat intenția de a implementa metodologia sunt: Ministerul Finanțelor Publice prin ANAF, MEN, MS și MJ prin Administrația Națională a Penitenciarelor.

Au fost înființate **structuri de integritate** la nivelul ANAF, a ME, MDRAP și MS. Modelul înființării acestui tip de structuri poate constitui o bună practică pentru celelalte autorități publice centrale, în special prin resursele umane alocate și gradul ridicat de specializare a angajaților selectați.

La începutul anului 2013, Guvernul României a aprobat *Memorandumul privind asigurarea unui mecanism eficient de verificare ex-ante a conflictului de interese în procesul de atribuire a contractelor de achiziții publice prin modificarea cadrului legal și implementarea unui sistem informatic integrat pentru prevenirea și identificarea situațiilor care determină un conflict de interese*, astfel încât **ANI** să semnaleze autorităților contractante aceste situații, în procesul de achiziții publice derulate în cadrul proiectelor finanțate din fonduri europene. Prin aprobarea memorandumului, Guvernul României și-a asumat alocarea unui pachet de resurse (financiare, umane și legislative) pentru elaborarea, implementarea, operaționalizarea, funcționarea și administrarea de către ANI a sistemului informatic integrat de prevenire a conflictelor de interese.

În vederea remedierii vulnerabilităților la corupție, la nivelul **ANRMAP** a fost operaționalizat un sistem Helpdesk, pentru a facilita sesizarea iregularităților și a posibilelor fapte de corupție, sens în care, în perioada aprilie-decembrie 2012, s-au primit în total 7221 email-uri, din care 26 având ca obiect încălcarea legislației sau disfuncționalități ale SEAP.

Pentru creșterea eficienței mecanismelor de prevenire a corupției în materia achizițiilor publice, **ANRMAP** efectuează demersuri în vederea constituirii unei baze de date privind companiile care și-au executat necorespunzător contractele din fonduri publice, adresând în acest sens o solicitare CNMSI - operator al SEAP, în vederea dezvoltării unei facilități care să permită postarea în SEAP a documentelor constatatoare primare și finale de îndeplinire sau neîndeplinire a obligațiilor contractuale, semnate cu semnătură electronică.

În perioada aprilie - decembrie 2012 au fost formulate 5001 contestații la **CNSC**. În același interval, au fost pronunțate 70 de hotărâri ale instanțelor de judecată care modifică sau anulează deciziile CNSC. În acest sens, s-a remarcat, începând cu al doilea semestru al perioadei de raportare, o creștere semnificativă a numărului de hotărâri ale instanțelor aduse la cunoștință, urmare a transmiterii de către ANRMAP a unei notificări în cadrul SEAP, autorităților contractante înregistrate, cu privire la obligația transmiterii copiei hotărârii în conformitate cu art. 300 alin. 1¹ din OUG nr. 34/2006. Începând cu data de 22 ianuarie 2013 este implementată facilitatea dezvoltată de către CNMSI, care să permită postarea în SEAP a documentelor constatatoare primare și finale de îndeplinire sau neîndeplinire a obligațiilor contractuale, semnate cu semnătură electronică.

Pe parcursul anului 2012, **ANI** a venit în întâmpinarea persoanelor care au solicitat clarificări cu privire la actele normative referitoare la modalitățile de completare și depunere a declarațiilor de avere, regimul juridic al incompatibilităților și al conflictelor de interese. În acest sens, Agenția a emis 537 puncte de vedere referitoare la aspectele menționate anterior, adresate persoanelor fizice sau juridice, după cum urmează:

- 88 puncte de vedere acordate persoanelor fizice și juridice cu privire la regimul juridic al conflictelor de interese;

- 393 puncte de vedere acordate persoanelor fizice și juridice cu privire la regimul juridic al incompatibilităților;
- 56 puncte de vedere acordate persoanelor fizice și juridice cu privire la modalitatea de completare / depunere a declarațiilor de avere și de interese.

AEP, prin Departamentul de control al finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale, a inițiat o serie de măsuri care să vină în sprijinul mandatarilor financiari, respectiv:

- au fost organizate întâlniri atât cu reprezentanții competitorilor electorali, cât și cu mandatarii financiari coordonatori;
- au fost elaborate materiale informative destinate asigurării unui cadru unitar privind evidența și raportarea datelor ce trebuie declarate AEP;
- a fost editat „Ghidul mandatarului financiar – pentru alegerile parlamentare din anul 2012”. Acest ghid a fost distribuit tuturor formațiunilor politice și candidaților independenți.

Concluziile și recomandările formulate în cadrul sesiunilor de formare au privit necesitatea modificării legislației pentru o mai mare transparență a operațiunilor financiare și reducerea birocrăției. Totodată AEP a elaborat pe parcursul anului 2012 proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale. Proiectul este în procedura de avizare, anterior aprobării sale de către Guvern și adoptării de către Parlament. Proiectul de lege a făcut obiectul evaluării GRECO în decembrie 2012.

În primele luni de la adoptarea de către **Consiliul Concurenței** a propriei Strategii anticorupție, stadiul implementării ei este unul destul de avansat, indicatorii și sursele de verificare menționate în Planul de acțiune aferent Strategiei prezentându-se după cum urmează: au fost deschise 42 de investigații/cercetări aprofundate prin ordin al Președintelui Consiliului Concurenței având ca obiect înțelegeri anticoncurențiale/practici comerciale neloiale (18 investigații și 24 de cercetări aprofundate); au fost organizate 490 conferințe/mese rotunde/întâlniri organizate (15 conferințe de presă și 475 de mese rotunde); au fost finalizate 22 investigații prin decizii ale Plenului Consiliului Concurenței având ca obiect înțelegeri anticoncurențiale; au fost soluționate 9 plângeri/sesizări/petiții soluționate privind înțelegeri anticoncurențiale; au fost soluționate 83 cazuri soluționate în temeiul Legii privind combaterea concurenței neloiale nr. 11/1991, cu modificările și completările ulterioare, prin încheierea de procese-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor, precum și prin emiterea de răspunsuri motivate de respingere a sesizărilor formulate în temeiul Legii nr. 11/1991 (24 de cercetări aprofundate și 2 amenzi aplicate).

Guvernul României a adoptat, la data de 6.11.2012, Ordonanța de Urgență prin care sunt interzise explicit cadourile electorale neinscripționate și care depășesc ca preț 10 lei, în timpul campaniei electorale. **Legea pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la cinci ani încălcarea prevederilor privind mita electorală.**

La inițiativa MJ, Guvernul a promovat în decembrie 2012, **Proiectul de lege privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contractele încheiate între profesioniști și între aceștia și autorități contractante - Directiva 2011/7/CE privind combaterea întârzierii la plată în tranzacțiile comerciale.** Proiectul a fost adoptat de Parlament în martie 2013.

Prin intrarea în vigoare a Legii nr. 24/2012, **Inspekția Judiciară** a devenit un organism autonom în cadrul **CSM**, având personalitate juridică, și care funcționează potrivit principiului independenței operaționale. Au fost luate o serie de măsuri și efectuate demersurile necesare pentru punerea în aplicare a noilor dispoziții legale.

Astfel, au fost ocupate, prin concurs organizat de CSM, posturile de inspector-șef și inspector-șef adjunct; a fost suplimentat numărul de posturi de la 70 la 90; a fost aprobat Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspecției Judiciare, ce conține și criteriile și procedura de evaluare a inspectorilor judiciari.

În cadrul rubricii “Jurisprudență” de pe pagina de Internet a Înaltei Curți de Casație și Justiție sunt publicate:

- **hotărârile relevante** pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, în **rezumat**;
- **textul integral al hotărârilor** pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție și
- **deciziile în interesul legii** – constituind o **bază de date publică și accesibilă privind jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție**.

Analiza datelor aferente sfârșitului de an 2011 și sfârșitului de an 2012 arată creșterea considerabilă a numărului hotărârilor publicate, din compararea acestor date rezultând eforturile depuse de ÎCCJ pentru accelerarea publicării, în special a hotărârilor cu text integral. Astfel, la finele anului 2011 pe site-ul ICCJ erau publicate: **250** decizii în interesul legii; **3.570** hotărâri în rezumat; **64.101** hotărâri cu textul integral. **La finele anului 2012 erau publicate: 295** decizii în interesul legii; **3803** hotărâri în rezumat; **75.381** hotărâri cu textul integral.

În ceea ce privește operaționalizarea de sisteme telefonice de tip call center, care să faciliteze sesizarea iregularităților și a posibilelor fapte de corupție, în conformitate cu prevederile Legii nr. 146 din 23 iulie 2012, Direcția Generală Anticorupție din Ministerul Afacerilor Interne administrează sistemul telefonic call-center anticorupție, constituit în scopul sesizării de către cetățeni a faptelor de corupție, asigurând preluarea apelurilor și transmiterea acestora către parchetul competent. DGA a întreprins demersuri de compartimentare a spațiului de funcționare a call center-ului, în cadrul sediului structurii centrale a DGA, reamenajare a camerei serverelor și dotarea acesteia cu instalații profesionale de climatizare, precum și asigurarea unui transformator de putere mărită pentru funcționarea echipamentului informatic la capacitatea prevăzută.

La nivelul **Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale** a fost elaborat și aprobat, prin OMADR, Codul de etică al personalului ministerului.

La sfârșitul anului 2012, **Ministerul Afacerilor Externe** a semnat contractul de finanțare pentru implementarea proiectului „Centrul de Contact și Suport al cetățenilor Români din Străinătate – CCSCRS”. Proiectul constă în înființarea unui centru unic de contact și suport pentru cetățenii români din străinătate care să întărească și să diversifice actualele servicii specifice ale consulatelor și ambasadelor României. Proiectul prevede o zonă de servicii call-center care vizează servicii de informare și asistență telefonică specializate pe comunități și limbă; implementare de noi canale de comunicare (fax); asistență specializată din partea unui personal dedicat pe acest(e) canal(e) de comunicație; servicii de gestiune a relației cu cetățenii. În prezent, documentația de atribuire în vederea lansării procedurii de achiziție se află în curs de aprobare la nivelul MAE.

Pentru dezvoltarea activității de consiliere etică, în cadrul **Ministerului Apărării Naționale** a fost instituită obligația structurilor militare de a desemna un ofițer din cadrul acestora drept consilier de etică pentru cadrele militare și personalul civil contractual. Ofițerul de etică este subordonat la un nivel superior și se desemnează de către conducătorii structurilor ministerului dintre membrii comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării sistemului de control intern/managerial.

În vederea creșterii transparenței instituționale prin sporirea gradului de disponibilitate a datelor publice deschise puse la dispoziție de către autoritățile publice, **Ministerul pentru Societatea Informațională** s-a concentrat pe optimizarea și actualizarea Sistemului de Atribuire Electronică în Transporturi (SAET -

www.autorizatiiauto.ro), a Sistemului Național Electronic de Plată a taxelor și impozitelor utilizând cardul bancar (SNEP - www.ghiseul.ro), a Sistemului Electronic Național (SEN - www.e-guvernare.ro), a Punctului de Contact Unic Electronic (PCUe) și a întreprins o serie de măsuri în vederea dezvoltării portalului eRomânia.

Ministerul Finanțelor Publice a implementat un plan de rotație a angajaților care ocupă funcții sensibile (standardul 4 din Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial, republicat, cu modificările și completările ulterioare) în domenii cu potențial de corupție: achiziții publice, ajutor de stat, acordarea autorizațiilor, controlul delegat, inspecția economico-financiară.

De asemenea, la nivelul **MFP** a fost operaționalizat sistemul telefonic de tip call center, Terverde 0800 800 085, cu 5 ramuri, care facilitează sesizarea iregularităților și a posibilelor fapte de corupție în cadrul Ministerului Finanțelor Publice, Comisiei Naționale de Prognoză, Agenției Naționale de Administrare Fiscală, Autorității Naționale a Vămirilor și Gărzii Financiare.

A fost elaborat proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind efectuarea de către MFP și ANAF a testelor de integritate profesională a personalului propriu și a unităților subordonate, care reglementează activitatea de testare a integrității profesionale a personalului din cadrul **ANAF**, ca măsură exclusivă de evaluare a respectării standardelor etice și de integritate profesională. Proiectul de act normativ se află în acest moment în faza de avizare.

La nivelul **Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice** a fost desemnat o nouă persoană consilier de etică, în directă subordonare a Secretarului General al instituției; activitatea consilierului de etică s-a intensificat prin faptul că oferă consultații angajaților și are în atribuții modificarea Codului etic și de integritate al funcționarilor publici și personalului contractual din cadrul MMFPSPV, în sensul eliminării dublărilor legislative și adăugării unor concluzii obținute din analiza dilemelor etice prezentate consilierului de etică în sesiunile de consultare.

Totodată, tuturor salariaților din aparatul central al MMFPSPV le-a fost aplicat individual chestionarul on-line, scopul acestui demers fiind analiza în profunzime a eficienței SCI/M și evaluarea gradului de cunoaștere a normelor legale din principalele măsuri preventive SNA. Pe termen scurt, acest chestionar va fi dezvoltat și în final aplicat atât personalului aparatului central cât și al instituțiilor din subordine, sub autoritate sau în coordonare (peste 7000 de persoane). În urma unei analize comparative a chestionarelor aplicate în momente cronologice diferite, această activitate își propune să furnizeze detalii referitoare la evoluția procesului de implementare a SCI/M și a SNA la nivelul MMFPSPV.

În vederea monitorizării cheltuielilor unităților sanitare, în cadrul **Ministerului Sănătății** s-a creat o bază transparentă de transmitere a datelor prin folosirea unui site creat în acest scop www.monitorizarecheltuieli.ms.ro. Compartimentul Integritate din cadrul MS realizează lunar monitorizarea raportărilor și analize ale datelor prezentate de spitalele din rețelele publice.

În cursul anului 2012, **Ministerul Justiției** a inițiat procesul de autoevaluare națională a implementării **Convenției ONU împotriva corupției**. Evaluarea României se desfășoară în intervalul septembrie 2012 – iulie 2013 și va include raportul de autoevaluare și analiza independentă realizată de experți din Franța și Estonia. În acest demers, MJ beneficiază și de asistența tehnică a **Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare**.

Asociația pentru Implementarea Democrației a avut inițiativa înființării Centrului Național pentru Integritate. Acesta a fost creat în anul 2006 printr-un parteneriat între Asociația pentru Implementarea Democrației (AID) și Ministerul Afacerilor Interne, cu scopul promovării integrității publice și prevenirii corupției în sistemul public. Mai multe guverne străine au contribuit decisiv la înființarea și dezvoltarea Centrului și au rămas parteneri și susținători constanți ai acestei inițiative: Ambasada Britanică și Ambasada Regatului Țărilor de Jos, Ambasada Suediei, Ambasada Finlandei, Ambasada Germaniei și Asociația Atlantică a Tinerilor Lideri Politici. De asemenea, o susținere foarte importantă pentru Centrul Național pentru Integritate a venit și din partea Comisiei Europene care, începând cu luna martie 2007, a menționat în mod curent Centrul și activitatea sa în Rapoartele Comisiei Europene privind Progresele înregistrate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare, fiind apreciat ca „un organism public independent de consultanță în materie de corupție” și „o inițiativă importantă de mare anvergură”. Dintre activitățile implementate în cadrul Centrului Național pentru Integritate, inclusiv pe parcursul anului 2012, menționăm:

- Operaționalizarea a 41 Grupuri de Acțiune Anticorupție (GAA) la nivelul tuturor județelor, ca organisme de cooperare și comunicare interinstituțională și de formulare și îmbunătățire a politicilor publice - bazate pe fundamentarea problemelor de la nivel local către nivelul central.
- Realizarea, la nivel național, a 7 evaluări, cercetări, privind vulnerabilitățile la corupție care au vizat sectoare precum administrație, interne, sănătate, justiție, etc..
- Prin intermediul acestor evaluări și cercetări și prin activitatea Grupurilor de Acțiune Anticorupție constituite la nivelul celor 41 de județe, Centrul Național pentru Integritate a efectuat mai multe propuneri de politică publică la nivelul mai multor sectoare (interne, educație, sănătate, justiție, administrație locală) în vederea diminuării riscurilor și vulnerabilităților la corupție, propuse spre implementare către instituțiile competente în domeniu.

În cadrul primei Adunări a Părților la **Academia Internațională Anticorupție (IACA)**, ce a avut loc în perioada 29 – 30 noiembrie 2012 la Viena, prim adjunctul procurorului general al PÎCCJ a fost ales membru în Consiliul Guvernatorilor Academiei. MJ a promovat un proiect de Lege care prevede finanțarea anuală a IACA. Proiectul a fost aprobat de Guvern în decembrie 2012 și se află în prezent în dezbateră Parlamentului.

În cadrul reuniunii la nivel înalt a Rețelei Anticorupție pentru Europa de Est și Asia Centrală a OCDE, „Reiterarea voinței politice de a lupta împotriva corupției în Europa de Est și Asia Centrală”, organizată la data de 10 decembrie 2012, la Paris, participanții au adoptat o **Declarație politică privind angajamentul și direcțiile strategice pentru acțiunile viitoare de combatere a corupției în Europa de Est și Asia Centrală**. Elementele cuprinse în această declarație politică se regăsesc integral în SNA 2012-2015.

La mijlocul lunii octombrie 2012, ANI a devenit membru cu drepturi depline al **Asociației Internaționale a Autorităților Anticorupție (IAACA)**, în urma deciziei adoptate de Comitetul Executiv al IACA⁹.

6.2 PROIECTE SUPTOR PENTRU IMPLEMENTAREA SNA – COMPONENTA DE PREVENIRE A CORUPȚIEI

6.2.1 Ministerul Afacerilor Interne, prin Unitatea Centrală pentru Reforma Administrației Publice (care acum se află în structura MDRAP) - Proiectul „Studiu diagnostic privind fenomenul de corupție în administrația publică locală” Proiectul a avut ca obiectiv stabilirea dimensiunii reale a fenomenului de corupție la nivelul administrației publice locale, identificarea principalelor cauze și a efectelor generate de faptele de corupție. Valoare totală a proiectului a fost de **peste 2 mil. lei**. Rezultatul vizat a fost obținerea unei imagini fidele

⁹ Detalii pot fi găsite aici www.integritate.eu/1885/section.aspx/2854

asupra gradului de corupție din administrația publică locală ce va servi ca punct de referință asupra rezultatelor obținute în lupta împotriva corupției și ca bază pentru elaborarea unei viitoare strategii sectoriale anticorupție pentru administrația publică locală. În cadrul proiectului au fost realizate¹⁰ și:

- Analiza cadrului legislativ cu privire la prevenirea și combaterea corupției în România;
- Studiu privind corupția din administrația publică locală;
- Ghid de bună practică pentru prevenirea faptelor de corupție în rândul cetățenilor;
- Ghid de bună practică privind prevenirea faptelor de corupție pentru reprezentanții administrației publice locale.

6.2.2. Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice - Proiectul „Politici anticorupție pentru cetățean, într-o administrație responsabilă (PACAR)” – activitate a Grupurilor de Acțiune Anticorupție din cadrul Centrului Național pentru Integritate. Scopul proiectului: Îmbunătățirea capacităților de implementare a politicilor anticorupție în administrația publică în vederea îndeplinirii recomandărilor formulate în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare, privind activitatea Grupurilor de Acțiune Anticorupție din cadrul Centrului Național pentru Integritate. Parteneri: Direcția Generală Anticorupție și Asociația pentru Implementarea Democrației. Rezultate aferente perioadei de raportare:

- Organizarea și susținerea a 12 sesiuni de informare în cadrul Grupurilor de Acțiune Anticorupție, având ca tematică prezentarea documentelor-cadru cu privire la acțiunile în domeniul prevenirii și combaterii corupției.
- Sesiunile de informare s-au desfășurat în județele Alba, Arad, Bihor, Bistrița Năsăud, Caraș Severin, Cluj, Hunedoara, Maramureș, Mehedinți, Sălaj, Satu Mare, Timiș și prin intermediul acestora 462 reprezentanți ai instituțiilor și autorităților publice de la nivel local, membri ai Grupurilor de Acțiune operaționalizate în cadrul proiectului finalizat „Dezvoltarea și consolidarea Centrului Național pentru Integritate”, au fost informați cu privire la implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2012 – 2015.
- Identificarea a 33 administrații publice locale de la nivel local ce vor fi beneficiare ale consultanței gratuite, în vederea implementării măsurilor din Strategia Națională Anticorupție 2012 – 2015 și a Planului de Acțiune aferent. Consultanța oferită prin intermediul proiectului va fi directă sau indirectă (tip help-desk);
- Informarea periodică a Comisiei Europene și a statelor membre UE cu privire la progresele realizate de România în raport cu MCV, prin intermediul unor briefing-uri cu participarea reprezentanților misiunilor diplomatice acreditate la București, precum și a reprezentantului Comisiei Europene la București.

6.2.3 Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului - Proiectul „Prevenirea corupției în educație prin informare, formare și responsabilizare”. Scopul proiectului: Îmbunătățirea capacității operaționale a Ministerului Educației prin dezvoltarea și optimizarea unei structuri administrative interne pentru elaborarea, adoptarea și aplicarea strategiei naționale anticorupție în educație, cu sprijinul a 1400 persoane informate, formate și responsabilizate în domeniul anticorupție în educație. Parteneri: Asociația pentru Implementarea Democrației și Universitatea „Titu Maiorescu”. Rezultate aferente perioadei de raportare:

- Elaborarea Strategiei anticorupție în educație și a planului sectorial anticorupție, sectorul educație fiind unul dintre sectoarele vulnerabile pentru care se trasează linii directoare în cadrul *Strategiei Naționale Anticorupție*. Proiectul Strategiei anticorupție în educație este în curs de analiză la nivelul Ministerului.
- Instruirea și certificarea a 311 participanți în perioada octombrie-decembrie 2012 (funcționari publici și contractuali, reprezentanți ai autorităților locale și instituțiilor de învățământ preuniversitar, membri în

¹⁰ Disponibile pe portalul SNA

consiliile de administrație ale unităților școlare din învățământul preuniversitar) în scopul pregătirii profesionale în domeniul prevenirii și combaterii corupției în educație. Activitatea a fost finalizată cu succes, fiind instruiți în total, în cadrul proiectului, 1.415 participanți din cei 1.400 preconizați a fi instruiți în cadrul proiectului, **indicatorul fiind astfel depășit.**

6.2.4 Ministerul Sănătății - Proiectul „Bună guvernare prin integritate și responsabilitate în sistemul de sănătate românesc. Scopul proiectului: Promovarea integrității și responsabilității în cadrul sistemului de sănătate prin operaționalizarea unei structuri de promovare a integrității la nivelul Ministerului Sănătății.

Partener: Asociația pentru Implementarea Democrației. Rezultate aferente perioadei de raportare:

- Aprobarea, de către Ministerul Sănătății, a Planului de acțiune aferent Strategiei Naționale Anticorupție;
- Completarea componenței rețelei teritoriale a Compartimentului Integritate (în total 43 membri ai rețelei teritoriale);
- Elaborarea unui raport privind respectarea prevederilor ordinului 858/1194 din 6 septembrie 2012 privind stabilirea modalității de transmitere și raportare a execuției bugetului de venituri și cheltuieli în vederea monitorizării cheltuielilor spitalelor publice (document de politică publică);
- Realizarea de raportări lunare privind cheltuirea fondurilor publice alocate unităților sanitare corespunzătoare lunilor august, septembrie și octombrie;
- Sunt în curs de semnare 2 parteneriate ale Ministerului Sănătății prin Compartimentului Integritate cu SRI și DGA – în domeniul prevenirii și combaterii corupției.

6.2.5 Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice - Proiectul „Abordare strategică în domeniul anticorupție la nivelul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice”. Scopul proiectului: Dezvoltarea și consolidarea capacității operaționale a Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice de promovare a integrității în serviciul public și de prevenire și combatere a corupției pentru creșterea responsabilizării factorilor decizionali și executivi, îmbunătățirea performanțelor în activitate, transparentizarea procesului decizional și reformarea cadrului instituțional în acord cu așteptările publice. Partener: Asociația pentru Implementarea Democrației. Rezultate aferente perioadei de raportare:

- Organizarea unei conferințe naționale de prezentare a proiectului, cu participarea a aproximativ 100 de persoane, reprezentanți ai administrației publice de la nivel central și local;
- Elaborarea metodologiei de selecție a experților străini în vederea contractării de expertiză din Germania, Finlanda, Olanda, în parteneriat cu reprezentanțele misiunilor diplomatice la București;
- Elaborarea metodologiei pentru selecția formatorilor și contractarea serviciilor unui sociolog care va contribui la elaborarea strategiei anticorupție la nivelul Ministerului.

6.2.6 Ministerul Justiției - În luna octombrie 2012 a fost semnat cu Ministerul Afacerilor Externe din Olanda acordul pentru implementarea Proiectului ”Măsuri suplimentare în vederea realizării obiectivelor de referință din cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare” – Componenta II – Susținerea monitorizării SNA, cofinanțat de Olanda. Proiectul are drept obiectiv acordarea de sprijin în vederea monitorizării SNA, creșterea gradului de conștientizare a personalului din instituțiile publice cu privire la prevederile strategiei și la metodologia de monitorizare a acesteia și realizarea unor studii științifice privind fenomenul corupției în România.

6.2.7 Direcția Generală Anticorupție - Începând cu decembrie 2012, DGA implementează proiectul intitulat „Întărirea cooperării regionale în vederea prevenirii și combaterii corupției la frontierele externe ale UE”, finanțat prin Programul Hercule II 2007-2013 – Instruire sectorială în domeniul luptei împotriva fraudei. Valoarea proiectului este de 62.590 EURO fără TVA. Proiectul își propune ca, prin intermediul schimbului de

experiență și personal, să dezvolte cooperarea internațională în lupta împotriva fraudelor și corupției care afectează interesele financiare ale Uniunii Europene, să faciliteze schimbul de informații și bune practici în acest domeniu între instituțiile specializate din România, Moldova și Serbia. Proiectul se va finaliza în luna august 2013. Tot din decembrie 2012, DGA implementează, proiectul nr. HOME/2011/ISEC/AG/4000002579 - „Dezvoltarea implicării societății civile în elaborarea, implementarea și evaluarea politicilor anticorupție”, în valoare de 232.919,41 EURO. Proiectul vizează eficientizarea cooperării între societatea civilă și agențiile anticorupție. Rezultatele proiectului vor consta în elaborarea unui raport de analiză, două vizite de studiu, una în Bulgaria și una în Olanda, elaborarea, traducerea și diseminarea unui manual de bune practici și a unui plan comun de acțiune, în cadrul unei conferințe internaționale cu participare largă. Proiectul, cu o durată de 18 luni, se va finaliza în mai 2014. De asemenea, DGA a continuat implementarea de proiecte pentru promovarea integrității și bune guvernări în parteneriat cu societatea civilă, exemple în acest sens fiind proiectul „Tineri împotriva corupției” implementat împreună cu Asociația pro Democrația și inițiativele dezvoltate în colaborare cu Fundația SynergEtica, în cadrul Proiectului Eruptie Anticorupție.

6.2.8. **Centrul de Resurse Juridice** a lansat la 27 februarie 2013 proiectul "Etica și conformitatea în mediul de afaceri românesc", implementat în colaborare cu Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord în România și Camera de Comerț și Industrie din România¹¹. Proiectul are ca obiectiv consolidarea mediului de afaceri din România, prin promovarea conformității și a eticii în afaceri. Scopul său este de a informa și de a sensibiliza comunitatea de afaceri cu privire la standardele de etică în afaceri și conformitatea legală, în cadrul SNA 2012-2015. Cu ocazia dezbaterilor, cele mai importante companii din România s-au declarat de acord cu introducerea de clauze anticorupție în contractele dintre instituțiile publice și firmele private. Această propunere de politică publică a fost solicitată de peste 62% din companiile care au participat la cercetarea CRJ. Introducerea de clauze anticorupție în contracte a fost solicitată de 72% din companiile cu capital românesc și 57% din companiile cu capital străin.

6.2.9. Mai multe instituții cu rol în prevenirea și combaterea corupției și reprezentanți ai societății civile implementează proiectul „Combaterea criminalității în domeniul achizițiilor publice”, finanțat prin programul Prevention of and Fight against Crime (ISEC). Proiectul a fost dezvoltat de Freedom House și urmează să fie implementat în parteneriat cu MJ, DNA, INM și CSM, IGPR - DIF, ANRMAP, ANI, CNSC, MP, Asociația Națională a Specialiștilor în Achiziții, Expert Forum, Euractiv UK, și o serie de parteneri internaționali: Magistrats européens pour la démocratie et les libertés (MEDEL), Konrad Adenauer Stiftung și Divizia penală și de grațieri a Ministerului de Justiție Francez. Proiectul se concentrează pe promovarea schimbului de experiență la nivel de traineri, experți și personal managerial din cadrul instituțiilor din România și alte state din Europa; derularea unor seminarii de pregătire pentru magistrați și ofițeri operativi, care să includă atât module teoretice cât și exerciții practice, cu un accent pe colaborare inter-instituțională și care să fie în linie cu cele mai bune practici de formare continuă în domeniu la nivel european; realizarea unor ghiduri operaționale pentru magistrați și ofițeri operativi. Programul a fost lansat public la 20 martie 2013¹².

6.2.10. O serie de proiecte urmează a fi implementate la nivelul **Agenciei Naționale a Funcționarilor Publici** și care, prin acțiunile propuse, sunt susceptibile a contribui la realizarea obiectivelor strategiei: proiectul „Dezvoltarea unui sistem integrat și unitar de integritate în funcția publică”, dezvoltat în parteneriat cu ANI; aprobat de către AM PODCA; în curs de aprobare a finanțării și proiectul „Formarea și dezvoltarea pentru asigurarea eticii și integrității în administrația publică”, aprobat de către AM PODCA; se află pe lista de așteptare, în vederea obținerii finanțării.

¹¹ Detalii despre proiect pot fi găsite aici www.guvernmaibun.ro

¹² Detalii despre proiect și activități pot fi găsite aici <http://freedomhouse.ro/ISEC/>

6.3 RAPOARTE, STUDII ȘI EVALUĂRI INDEPENDENTE

6.3.1 **GRECO - Raportul de conformitate privind România.** În decembrie 2012, **GRECO** a adoptat raportul de conformitate privind România din cea de-a treia rundă de evaluare, care analizează modul de implementare a recomandărilor formulate României în Rapoartele de Evaluare pe cele două teme supuse evaluării, respectiv incriminarea faptelor de corupție și transparența finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale¹³.

În concluziile finale ale raportului, GRECO recunoaște complexitatea procesului de reformă derulat de România în ultimii ani:

„În ceea ce privește incriminările, România a trecut printr-un proces foarte cuprinzător și lăudabil de reformă legislativă în ceea ce privește dreptul său penal. Împreună cu propunerile recent introduse de modificare a Legii privind punerea în aplicare a noului Cod Penal, se așteaptă ca dispozițiile din noul Cod penal (adoptat de Parlament în 2009 și în curs de intrare în vigoare împreună cu LPACP) să răspundă cerințelor celor mai multe recomandări”.

De asemenea, în privința finanțării partidelor politice „GRECO constată cu satisfacție procesul angajat să modifice legislația privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și sprijinul exprimat de Parlament pentru acest proces. Dacă s-ar adopta, modificările ar umple o serie de lacune identificate în Raportul de Evaluare. În special, publicul va avea acces la situațiile financiare anuale ale partidelor politice. GRECO este deosebit de încântat să vadă că toate recomandările sunt luate în considerare și de faptul că Autoritatea Electorală Permanentă pare să își consolideze progresiv poziția și autoritatea”.

6.3.2 O analiză a informațiilor extrase din chestionarele de evaluare a implementării normelor de conduită profesională a funcționarilor publici, prevăzute de **Legea nr. 7/2004**, realizată recent de **Agencia Națională a Funcționarilor Publici (ANFP)**, relevă că majoritatea persoanelor care au transmis chestionarele de evaluare completate apreciază că activitatea de consiliere etică poate fi îmbunătățită prin reglementarea acesteia și prin crearea unor proceduri mai detaliate de implementare¹⁴.

Astfel, în timp ce 66% din consilierii etici respondenți consideră că această îmbunătățire se poate realiza prin crearea unor proceduri mai detaliate referitoare la activitatea de consiliere etică, numai 29% consideră că se poate realiza prin reglementarea funcției publice de consilier etic ca funcție de sine stătătoare. În plus, majoritatea celor chestionați s-au confruntat cu astfel de probleme în relația cu colegii din instituție. În cazul consilierilor de etică, putem observa faptul că mai bine de jumătate dintre aceștia s-au confruntat cu situații de nerespectare a normelor de conduită a funcționarilor publici, în relația cu superiorul ierarhic.

În ceea ce privește criteriile în baza cărora ar putea fi desemnat funcționarul public pentru consiliere etică, din analiza variantelor de răspuns oferite de către ambele categorii de persoane, reiese faptul că funcționarul public în cauză trebuie să dea dovadă de o conduită profesională exemplară, abilități, aptitudini și competențe specifice, nu în ultimul rând experiența profesională fiind un criteriu de bază în desfășurarea activității acestuia. Procedural, majoritatea respondenților consideră faptul că, în alegerea consilierului de etică, trebuie

¹³ Raportul în limba română poate fi consultat aici împreună cu o analiză comparativă la nivelul statelor membre ale UE <http://www.just.ro/11februarie2013/tabid/2407/Default.aspx>. Documentul în limba engleză este accesibil aici http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round3/ReportsRound3_en.asp

¹⁴ www.anfp.gov.ro, secțiunea Materiale utile

avute în vedere în primul rând criteriile anterior menționate, iar desemnarea acestuia să se facă cu votul majorității funcționarilor publici din instituție.

În aprecierea respondenților la chestionarele de evaluare, instruirea funcționarilor publici cu privire la normele de conduită, reglementarea unor prevederi exprese cu privire la protecția acestora în exercitarea atribuțiilor de serviciu, dar și relaționarea cu funcționarul public desemnat pentru consiliere etică, reprezintă măsurile principale care ar putea contribui la îmbunătățirea conduitei profesionale. De asemenea, instruirea specializată și motivarea financiară a consilierului de etică, sunt considerate măsurile principale în vederea îmbunătățirii activității acestuia.

6.3.4 Raportul de monitorizare a implementării serviciilor de guvernare electronică și a măsurilor de facilitare a accesului cetățenilor la informații de interes public (*denumit generic* Raportul OGP - 2012) a fost publicat de Fundația Soros la data de 18 decembrie 2012, și evaluează stadiul implementării măsurilor prevăzute în planul național de acțiune asumat de România în cadrul *Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă (OGP – Open Government Partnership)*¹⁵.

6.3.5 Studiul Condițiile și provocările procesului de adoptare a politicilor publice din România. Parte a proiectului *Consolidarea mecanismelor de consultare a societății civile cu autoritățile publice centrale și locale – un element fundamental pentru creșterea calității procesului de elaborare a politicilor publice, proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative 2007-2013*, acest studiu, dat publicității în martie 2013, reprezintă o evaluare națională a funcționalității cadrului instituțional și legislativ în ceea ce privește inițierea de politici publice la nivelul aparatului central și local.¹⁶

6.3.6 Raportul anual de Analiză și Prognoză 2013. Societatea Academică din România a lansat în martie 2013 Raportul anual de Analiză și Prognoză 2013, ce analizează capacitatea statului român de a gestiona probleme de politici publice pe parcursul anului 2012 precum și resursele relansării în anul 2013, în contextul recesiunii economice la nivel european¹⁷.

6.3.7 Studiul Conflicte de interese și incompatibilități în România. Acest studiu a fost lansat în martie 2013 și face parte din cercetarea *Conflicts of interest and incompatibilities in Eastern Europe. Romania, Moldova, Croatia*, publicată cu sprijinul Programului Statul de Drept Europa de Sud-Est, Konrad-Adenauer Stiftung, Ambasadei Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord în România, Ambasadei Finlandei în România și British Council¹⁸.

6.4 TRANSPARENȚA INSTITUȚIONALĂ – PROMOVAREA DATELOR DESCHISE

În vederea creșterii transparenței instituționale prin sporirea gradului de disponibilitate a datelor publice deschise (open data) puse la dispoziție de către autoritățile publice, la nivelul Guvernului a fost înființat Departamentul pentru Servicii Online și Design, în cadrul Cancelariei Primului-ministru. Potrivit Programului de Guvernare 2013-2016, această structură a preluat coordonarea implementării angajamentelor asumate de România în cadrul Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă. La nivelul Departamentului au fost deja puse bazele a cinci aplicații online:

¹⁵ Raportul poate fi găsit aici http://www.soros.ro/ro/comunicate_detaliu.php?comunicat=212#

¹⁶ Studiul este disponibil aici <http://www.ipp.ro/pagini/condi355iile-351i-provoc259rile.php>

¹⁷ Studiul este disponibil aici http://sar.org.ro/wp-content/uploads/2013/03/RAPORT-SAR_FINAL.pdf

¹⁸ Studiul este disponibil aici <http://expertforum.ro/wp-content/uploads/2013/03/Conflicte-de-interese-si-incompatibilitati-in-Romania1.pdf>

1. buget.gov.ro - Facilitarea accesului cetățenilor la informații privind defalcarea bugetului de stat într-un format prietenos și deschis, prin intermediul info-graficelor. Proiectul este realizat prin contribuția Ministerului Finanțelor Publice și a ministrului delegat pentru buget.
2. petitii.gov.ro - Împuternicește cetățenii pentru a se implica în procesul decizional, atrăgând atenția Guvernului cu privire la problemele importante pentru comunitate și solicitând astfel o reacție oficială din partea acestuia.
3. posturi.gov.ro - Cuprinde toate anunțurile de funcții publice și posturi contractuale vacante în autoritățile și instituțiile administrației publice centrale și locale. Baza de date a anunțurilor este actualizată zilnic prin aportul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici și cel al Regiei Autonome Monitorul Oficial.
4. angajati.gov.ro - Unificarea într-un portal unic de acces a trei baze de date cuprinzând informații de identificare ale persoanelor ce compun aparatul administrației publice, respectiv demnitarii, funcționarii publici și personalul contractual.
5. date.gov.ro - Punctul central de acces pentru seturile de date deschise (open data) livrate de autoritățile și instituțiile administrației publice, fondat pe principiile transparenței, participării și colaborării.
6. Aplicații pentru mobil - Facilitarea accesului cetățenilor la informații privind posturi disponibile și petiții, într-un format prietenos și deschis. Aplicațiile vor fi disponibile pe platforma Windows, iOS și Android.

Aceste aplicații au fost dezvoltate și testate în cadrul primului maraton de programe (hackathon) organizat de către Departamentul pentru Servicii Online și Design, cu sprijinul Bitdefender și Microsoft România. Evenimentul a fost organizat în perioada 23-24 februarie 2013 și a reunit 26 de elevi din București de la Colegiul Național de Informatică „Tudor Vianu”, Colegiul Național „Elena Cuza” și Colegiul Național Bilingv „George Coșbuc”, premianți în cadrul concursurilor naționale și internaționale de informatică.

6.5. DIFICULTĂȚI ÎNTÂMPINATE:

6.5.1 Raportarea măsurilor

- Termenul prevăzut de SNA pentru finalizarea procedurilor de elaborare a planurilor sectoriale și a autoevaluării gradului de implementare a măsurilor preventive a fost **iunie 2012**;
- MJ a solicitat tuturor ministerelor și instituțiilor publice care au obligația implementării SNA accelerarea procedurilor și comunicarea până la **15 octombrie** a tuturor comunicărilor restante;
- Ulterior acestui demers media de respectare a angajamentelor de raportare prevăzute de SNA la nivelul decembrie 2012 este de **aproximativ 91%**;
- Ministerul Justiției a inițiat, în parteneriat cu Ministerul Afacerilor Interne și ulterior cu sprijinul Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice un dialog direct cu 3128 primării și 41 consilii județene. Urmare acestui demers, în prezent au aderat la SNA peste 2300 de primării și 20 de consilii județene.

6.5.2 Calitatea documentelor

- Ministerul Justiției a oferit asistență și îndrumare în peste **50 de cazuri** în vederea definitivării documentelor prevăzute de SNA. Cu toate acestea, în marea lor majoritate, măsurile propuse de instituții se limitează la preluarea celor general obligatorii din planul național de acțiune;
- Cu mici excepții, documentele **nu reflectă situația de la nivelul structurilor subordonate sau coordonate**, aspect ce afectează gradul de implementare a SNA la nivel național;

- Analiza riscurilor de corupție și a vulnerabilităților instituțiilor nu reflectă, cu mici excepții, **concluziile misiunilor de audit intern** desfășurate în intervalul mai – iulie 2012. Concluziile acestora pot fi reflectate prin măsuri concrete sectoriale de prevenire a incidentelor de integritate.
- Majoritatea instituțiilor a întâmpinat dificultăți în colectarea datelor necesare completării autoevaluării măsurilor preventive.

6.5.3 Resurse umane alocate

- Majoritatea instituțiilor administrației publice centrale a semnalat MJ dificultăți în **desemnarea echipei interne** responsabile de implementarea planului sectorial anticorupție; de asemenea, sunt înregistrate **fluctuații în echipele de implementare** a SNA la nivelul instituțiilor, fapt ce afectează continuitatea și eficiența demersurilor de prevenire a corupției;
- Structurile de control intern și audit sunt subdimensionate în raport cu competențele atribuite și volumul de lucru. Acest motiv constituie de asemenea o posibilă explicație pentru gradul scăzut de implementare a standardelor naționale de integritate prevăzute în anexa II la SNA.

7. EDUCAȚIA ANTICORUPȚIE

OBIECTIVE SPECIFICE SNA:

1. Dezvoltarea componentei anticorupție a curriculumului de formare continuă pentru personalul propriu al instituțiilor publice
2. Creșterea gradului de informare a publicului cu privire la impactul fenomenului de corupție

7.1. MĂSURI ADOPTATE

Cunoașterea de către angajați a normelor etice care guvernează exercitarea funcției sau a demnității publice, a atribuțiilor de serviciu, a misiunii și mandatului diferitelor instituții publice, a procedurilor de lucru și a sancțiunilor aplicabile constituie precondiții esențiale pentru integritatea instituțională. De la aprobarea strategiei, au fost organizate o serie de sesiuni de instruire pe teme de integritate, norme de conduită, etică.

În oferta de programe a ANFP au fost introduse programe de perfecționare specifice privind etica și integritatea, organizându-se astfel 3 programe de perfecționare, la care au participat un număr de 41 de persoane. De asemenea, în perioada de raportare, 187 responsabili de resurse umane din cadrul administrației centrale și locale au participat la sesiuni de formare cu tema „Etica și integritatea personalului din administrația publică” sesiunile fiind organizate în cadrul unui proiect finanțat prin FSE-PODCA și implementat în cadrul ANFP.

În cadrul modulului Managementul resurselor umane și al performanțelor, elaborat în cadrul proiectului ”Creșterea capacității administrației publice de a gestiona procesele de recrutare, selecție și evaluare a funcționarilor publici în contextul creșterii gradului de responsabilizare a administrației publice privind gestionarea funcției publice”, a fost inclus un capitol intitulat “Etica și integritatea personalului din administrația publică”. Suportul de curs a fost postat și pe platforma e-learning, dezvoltată în cadrul proiectului „Implementarea în sistem e-learning de programe de formare în domeniul administrației publice pentru sprijinirea dezvoltării societății informaționale”.

Promovarea consilierului de etică a fost realizată de ANFP prin organizarea a 3 seminarii regionale intitulate „Carieră și etică în funcția publică”, seminarii la care au participat 230 de persoane din 17 județe.

De asemenea, ANFP, împreună cu partenerii săi, a organizat și următoarele programe de perfecționare profesională: „Incompatibilități și conflicte de interese în funcția publică”; „Măsuri de îmbunătățire a activității de control. Etică și integritate”; “Prevenirea corupției și conduita etică”; “Transparența decizională și liberul acces la informații de interes public”; “Managementul comunicării și transparență decizională”; „Conduita profesională a funcționarilor publici. Răspunderea juridică în administrația publică”.

La nivelul ANRMAP s-au organizat 21 de sesiuni de instruire în domeniul achizițiilor publice: **20 de sesiuni** de cursuri susținute de formatori din cadrul ANRMAP la care au participat **490 de cursanți** și **o sesiune** de cursuri în domeniul achizițiilor publice pentru perfecționarea continuă a **personalului din cadrul instituției**, la care au participat **35 de angajați**.

În vederea unei mai bune instruirii privind normele de etică, prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 211/25.10.2012 au fost aprobate *Precizări suplimentare date în aplicarea dispozițiilor Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități*. Prin aceste Precizări a fost introdusă obligativitatea ca normele de etică să fie prelucrate cu auditorii publici externi la începutul fiecărei misiuni de control/audit. În fapt, la demararea fiecărei misiuni de

control/audit trebuie să se întocmească o notă de instruire, care conține un capitol dedicat respectării Codului de conduită și etică profesională. Nota de instruire conține toate principiile, drepturile, obligațiile și interdicțiile stipulate de Codul de conduită și etică profesională, auditorii publici externi fiind astfel instruiți la fiecare misiune de control/audit realizată (auditorii semnează de luare la cunoștință și își asumă toate obligațiile prevăzute în Notă).

În **planurile de învățământ și în curriculumul instituțiilor de învățământ** din cadrul **MAI** au fost introduse **teme specifice anticorupție**. În acest sens, DGA a elaborat și transmis 10 teme specifice, iar unele instituții de învățământ ale MAI au introdus și alte teme, dintre care exemplificăm:

- la Academia de Poliție "Alexandru Ioan Cuza" - din 2011, studenții din anul II, specializarea Jandarmi au o nouă disciplină „etică și deontologie profesională”;
- la Institutul de Studii pentru Ordine Publică sunt organizate:
 - Cursuri de management și poliție locală, care includ tema „etică și deontologie polițienească”;
 - Cursuri poliția locală, care includ tema „Forme și metode de prevenire a corupției”;
 - Cursuri inițiere în carieră și cel de schimbare a profilului, care includ temele „Aspecte de ordin teoretic și aplicativ privind prevenirea și combaterea faptelor de corupție”, respectiv „Infrațiuni de serviciu sau în legătură cu serviciul”.
- la Școala de Agenți de Poliție "Vasile Lascăr", Câmpina – au fost incluse 31 teme (16 pentru promoția 2011 și 15 pentru 2013);
- la Centrul de Formare Inițială și Continuă al MAI, Orăștie - s-a introdus tema „Infrațiunile de corupție” la disciplina „etică Polițienească” și tema „Corupția-forme și metode de prevenire” în planul de învățământ al cursului de inițiere-polițist local.

În perioada de referință, la nivelul **Departamentului pentru Lupta Antifraudă** au fost organizate o serie de sesiuni de formare conduitei profesionale a propriilor angajați, astfel: 67 de persoane instruite prin intermediul acțiunilor de formare profesională privind normele de conduită; 13 activități de formare profesională privind conflictul de interese cu un număr de 38 de persoane instruite și două activități de formare profesională privind regimul incompatibilităților, prin intermediul cărora au fost instruiți un număr de 81 de angajați.

În cadrul formării de cadre didactice și personal din administrația publică în domeniul anticorupție în educație prin proiectul PODCA SMIS 30342 „Prevenirea corupției în educație prin informare, formare și responsabilizare”, **Ministerul Educației Naționale** a recrutat 1415 persoane din regiunile București-Ilfov și Sud-Muntenia: 1304 funcționari publici/ contractuali reprezentanți ai autorităților locale și instituțiilor de învățământ preuniversitar, membri în CA ale unităților școlare, 75 de persoane din inspectoratele școlare; 36 de funcționari publici din MEN.

Ministerul Justiției derulează proiectul „etică, integritate și transparență în sistemul de probațiune din România”, finanțat în cadrul Programului Fundației Konrad Adenauer „Statul de Drept - Europa de Sud - Est”. În cadrul acestui proiect vor avea loc sesiuni de instruire a personalului de probațiune, abordându-se teme privind consolidarea unor principii etice și deontologice în cadrul sistemului românesc de probațiune, prin intermediul creșterii gradului de conștientizare de către personalul din acest sistem cu privire la importanța principiilor și valorilor etice, a promovării de măsuri de prevenire și combatere a faptelor de corupție în exercitarea activității profesionale, precum și a elaborării unui ghid de dileme etice și practice specifice sistemului de probațiune.

Unitatea pentru coordonarea și verificarea achizițiilor publice din cadrul **MFP** organizează periodic cursuri de formare profesională pentru promovarea bunelor practici în materia achizițiilor publice. Au fost instruite

aproximativ 162 persoane din cadrul compartimentelor de verificare a achizițiilor publice de la nivel teritorial pentru implementarea prevederilor Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 801/05.06.2012 privind procedurile operaționale revizuite.

În perioada aprilie – decembrie 2012, 88 persoane din cadrul **MFP** și 7963 din cadrul **ANAF** au participat la cursuri periodice privind normele etice și de conduită.

La nivelul **MMFPSPV** a fost organizată o sesiune de instruire pentru aproximativ 40 persoane pe tema "Managementul riscurilor și vulnerabilităților". De asemenea, au avut loc două sesiuni de informare/ instruire a aproximativ 60 de persoane din cadrul Agenției Naționale și a Agențiilor Teritoriale pentru Plăți și Inspecție Socială și ai OIR POSDRU pe tematica modului și măsurilor de implementare a SCI/M și SNA.

În luna octombrie 2012 la nivelul **Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor** s-a organizat cursul având tema „Conflictul de interese” la care au participat consilierii de soluționare a contestațiilor. Ca lectori au participat reprezentanți din cadrul **ANI** și **Consiliului Concurenței**.

Autoritatea de Management pentru **Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice** (POS CCE) a lansat proiectul de formare profesională anticorupție. Ca lectori participă experți din cadrul DLAF, DNA, ANI, ANRMAP și MJ (public țintă - 460 de reprezentanți ai beneficiarilor actuali/potențiali ai POS CCE). Demersul include și crearea unui compendiu de cazuri de neregulă/fraudă la nivelul POS CCE, similar celui elaborat de către OLAF, în utilizarea fondurilor europene în România.

7.2. DIFICULTĂȚI ÎNTÂMPINATE:

Majoritatea instituțiilor publice a raportat dificultăți în asigurarea finanțării participării angajaților la cursuri periodice privind aplicarea măsurilor preventive. De asemenea, cu excepția publicațiilor elaborate de ANI pe tematica conflictelor de interese, incompatibilităților și declarării averilor, materialele de îndrumare cu privire la alte măsuri preventive sunt greu accesibile.

Majoritatea instituțiilor a semnalat nevoia unei *curricule* anticorupție integrate care să acopere întregul portofoliu de măsuri preventive reglementate în legislația națională.

8. COMBATEREA CORUPȚIEI

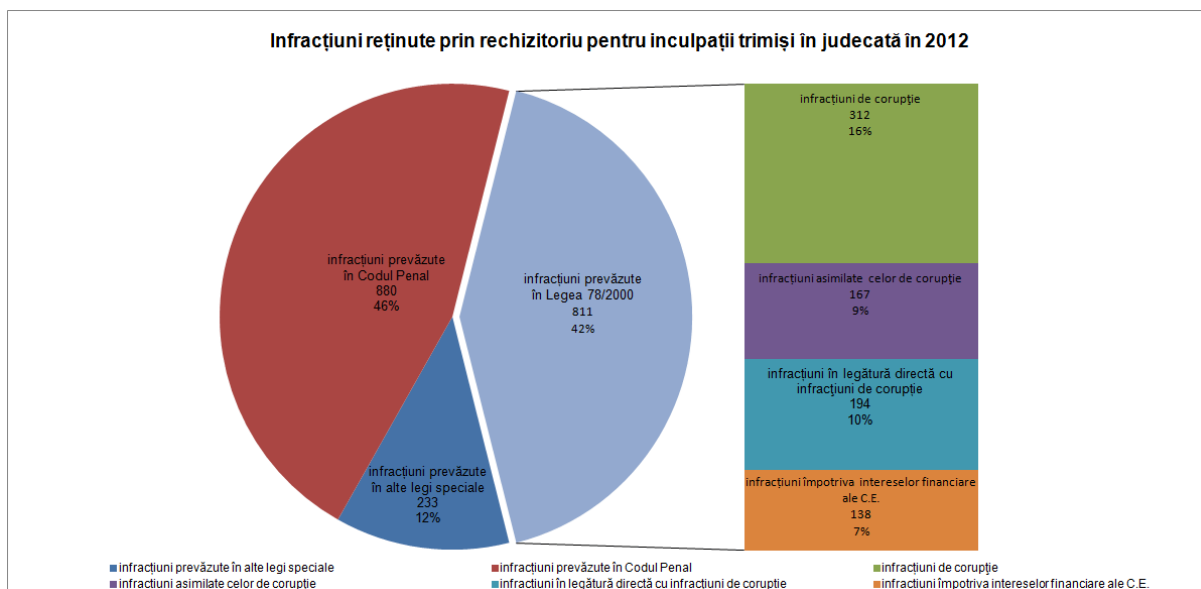
OBIECTIVE SPECIFICE SNA:

1. Continuarea progreselor deja înregistrate în procesul de investigare cu imparțialitate și soluționare de către instanțe a faptelor de mare corupție și la nivel local (BM 3 și 4)
2. Îmbunătățirea calitativă și cantitativă a activității de monitorizare și evaluare a averilor și a intereselor, astfel încât să se obțină efecte disuasive, care să permită limitarea cazurilor de averi nejustificate, conflicte de interese sau incompatibilități (BM 2)
3. Asigurarea protecției efective a intereselor financiare ale UE în România, prin mijloace legislative, operaționale și informaționale specifice (BM 4)
4. Consolidarea mecanismelor de control administrativ
5. Creșterea gradului de recuperare a produselor infracțiunilor urmând cele mai bune practici din alte state membre UE și consolidarea practicii judiciare

8.1. MĂSURI ADOPTATE

8.1.1 Continuarea efectuării de investigații profesionale și imparțiale în cazurile de competența DNA (obiectiv 3.1.2 SNA)

Rezultatele **DNA** privind investigarea și urmărirea penală a cazurilor de corupție la nivel înalt, inclusiv a cazurilor în care sunt implicați foști sau actuali membri ai Parlamentului sau ai Guvernului, sunt în continuare convingătoare, afirmație susținută de creșterea numărului de condamnări. Principalele concluzii care se pot desprinde din analiza activității DNA sunt următoarele:

Este remarcabilă **creșterea numărului persoanelor condamnate definitiv, cu 149,32%, față de anul anterior și menținerea unei rate înalte a condamnărilor și a celorlalte decizii prin care instanțele de judecată au stabilit vinovăția**, la un procent de **89,8%** din persoanele judecate definitiv, fiind condamnați definitiv 743 inculpați (89,69% în anul 2011, când au fost condamnați definitiv 298 inculpați).

De subliniat este și faptul că **a continuat pronunțarea unor soluții de condamnare în dosarele de mare corupție**, printre persoanele condamnate definitiv fiind: 1 ministru, 1 deputat (secretar de stat la momentul

săvârșirii infracțiunilor), 1 senator (comandant al S.M.F.T¹⁹ la data săvârșirii infracțiunii), 1 secretar de stat (și director C.N.L.O.²⁰ - cumul de funcții), 1 secretar general adjunct MAA²¹, 2 directori adjuncți ai unui serviciu de informații cu rang de subsecretari de stat, 1 subprefect, 9 primari și 3 viceprimari, 1 președinte și 2 vicepreședinți consiliu județean, 1 consilier județean și 1 consilier local, 5 magistrați (din care 3 judecători, din care 1 vicepreședinte judecătorească și 2 procurori, din care 1 prim-procuror la parchetul de pe lângă judecătorească), 12 avocați, 1 președinte al Camerei de Comerț a Regiunii, 12 comisari ai Gărzii Financiare, 13 lucrători vamali (5 cu funcții de conducere), 11 inspectori fiscali, 11 funcționari bancari (7 cu funcții de conducere), 6 ofițeri ai unui serviciu de informații (3 cu funcții de conducere), 71 polițiști (8 cu funcții de conducere), 25 subofițeri și ofițeri M.Ap.N. (12 cu funcții de conducere), 10 jandarmi (4 cu funcții de conducere), 7 ofițeri I.S.U.²² (4 cu funcții de conducere), 1 președinte partid politic, 1 secretar executiv organizație județeană partid politic, 2 lideri sindicali, 1 inspector general și 1 inspector general adjunct I.S.C.²³, 2 inspectori din primărie, 1 inspector I.S.C.I.R.²⁴, 5 inspectori I.T.M.²⁵ (4 inspectori șefi), 2 funcționari A.P.I.A.²⁶, 1 șef de filială R.A.R.²⁷, 1 șef de agenție A.R.R.²⁸, 2 comisari A.N.P.C.²⁹ și 1 comisar șef O.P.C.³⁰, 15 directori din alte instituții publice, 9 cadre didactice, 2 directori de companii naționale, 22 directori de societăți comerciale (2 directori ai unei societăți cu capital majoritar de stat) și 101 asociați/administratori de societăți comerciale.

Achitarea în baza temeiurilor care examinează fondul cauzei a fost dispusă față de 88 inculpați, iar 14 inculpați au fost achitați ca urmare a dezincriminării faptelor și față de 18 inculpați au fost aplicate prevederile art. 18¹ C.pen. (37 achitați pe alte temeiuri, 12 achitați ca urmare a dezincriminării și 13 față de care s-au aplicat prevederile art. 18¹ C.pen., în anul 2011).

Menținerea priorității privind soluționarea cauzelor importante și complexe finalizate prin rechizitoriu este relevată de următorii indicatori:

- numărul de rechizitorii (234 în 2012 și 233 în anul 2011);
- luarea de către instanțele de judecată a **măsurii arestării preventive față de 14,94% din inculpații-persoane fizice** trimiși în judecată;
- **cuantumul produsului infracțional reținut prin rechizitorii** la suma de 1.471 milioane lei, echivalentul a 330 milioane euro și **valoarea măsurilor asigurătorii** dispuse de procurori, în cuantum de aproximativ 1.174 milioane lei (892 milioane lei, în anul 2011).

De subliniat este și faptul că, din cei 803 inculpați-persoane fizice trimiși în judecată, un număr de 323 *au ocupat funcții de conducere, control, demnități ori alte funcții importante*, reprezentând 40,22% (536,

¹⁹ Statul Major al Forțelor Terestre

²⁰ Compania Națională a Lignitului Oltenia

²¹ Ministerul Agriculturii și Alimentației

²² Inspectoratul pentru Situații de Urgență

²³ Inspectoratul de Stat în Construcții

²⁴ Inspectoria de Stat pentru Controlul Cazanelor, Recipientelor sub Presiune și Instalațiilor de Ridicat

²⁵ Inspectoratul Teritorial de Muncă

²⁶ Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură

²⁷ Registrul Auto Român

²⁸ Autoritatea Rutieră Română

²⁹ Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor

³⁰ Oficiul pentru Protecția Consumatorului

reprezentând 51%, în anul 2011), printre care sunt: 7 demnitari (1 senator, 1 președinte A.N.R.E.³¹ care este deputat, 1 vicepreședinte organizație județeană partid politic care este deputat, 1 șef departament Camera Deputaților, care este deputat, 1 secretar general în Ministerul Administrației și Internelor, având rang de secretar de stat, 1 secretar de stat al S.S.P.R.³² și 1 prefect), 1 consilier personal al ministrului, 1 vicepreședinte Consiliu județean, 4 consilieri județeni și 12 consilieri locali, 25 primari și 8 viceprimari, 10 magistrați (5 judecători, din care 1 vicepreședinte și 5 procurori, din care 3 prim-procurori), 17 avocați, 31 polițiști, 1 director al D.G.I.P.I.³³, 28 lucrători vamali (1 director al D.R.A.O.V.³⁴), 7 comisari Gardă Financiară (1 comisar șef), 12 inspectori fiscali (3 directori D.G.F.P.³⁵), 2 funcționari A.P.I.A.³⁶, 1 inspector I.T.M.³⁷, 1 vicepreședinte de sindicat, 1 rector, 1 prorector, 1 comandant U.M., 13 directori din alte instituții publice și 10 directori de companii/societăți naționale, 1 medic șef secție, 1 vicepreședinte al consiliului de administrație al unei societăți de dezvoltare imobiliară, 1 director general și 2 vicepreședinți de bancă.

Creșterea continuă a volumului de activitate al Direcției Naționale Anticorupție.

În ceea ce privește **ancheta penală**, a crescut numărul cauzelor aflate în instrumentare cu 11,96% (7.406 față de 6.615 în 2011) și al celor soluționate cu 8% (3.578 față de 3.313 în 2011), inclusiv al soluțiilor dispuse pe fond cu 9,31% (2.436 față de 2.270 în anul 2011).

A sporit volumul activității desfășurate în **sectorul judiciar** cu menținerea indicatorilor de eficiență, relevante fiind creșterea cu 9,68% a participărilor la judecarea cauzelor de competența direcției, cu 8,73% a apelurilor și recursurilor admise și la 61,16% a procentului de admisibilitate a căilor de atac promovate de procuror, cu menținerea la circa 90% a persoanelor judecate definitiv față de care instanțele au reținut ca fiind dovedită vinovăția.

Creșterea continuă a volumului de activitate desfășurată de Direcția Națională Anticorupție s-a realizat pe fondul **menținerii dificultăților în ceea ce privește ocuparea integrală a schemei de personal**. Gradul de ocupare a fost de 91,71% (90,12% în 2011), efectiv în activitate fiind 89,95% (88,89% în anul 2011) din personalul prevăzut în organigramă (510 persoane în activitate din 520 posturi ocupate, respectiv 567 posturi prevăzute). **Deficitul cel mai mare** s-a înregistrat în continuare la categoria profesională cu rolul decisiv în efectuarea urmăririi penale și susținerea dosarelor în instanță, fiind în activitate 85,51% procurori (83,44% în anul 2011).

8.1.2 Continuare a progreselor deja înregistrate în procesul de soluționare a dosarelor de mare corupție

Înalta Curte de Casație și Justiție a continuat aplicarea măsurilor organizatorice adoptate pentru accelerarea proceselor privind cauzele de corupție la nivel înalt.

Ca rezultat al măsurilor organizatorice luate la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție, în anul 2012 Secția penală a soluționat în primă instanță 20 cauze de corupție la nivel înalt iar Completul de 5 judecători a

³¹ Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;

³² Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor;

³³ Direcția Generală de Informații și Protecție Internă;

³⁴ Direcția Regională de Accize și Operațiuni Vamale;

³⁵ Direcția Generală a Finanțelor Publice;

³⁶ Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură; 164 Inspectoratul Teritorial de Muncă

³⁷ Inspectoratul Teritorial de Muncă

soluționat definitiv 12 cauze de corupție la nivel înalt. În 2013 (15 martie) Completul de 5 judecători a soluționat definitiv 5 cauze de corupție la nivel înalt.

Înalta Curte de Casație și Justiție a continuat să contribuie la îmbunătățirea caracterului consecvent și disuasiv al pedepselor aplicate în cauzele de corupție la nivel înalt.

În acest scop, la 29 iunie 2012, Înalta Curte de Casație și Justiție a actualizat Anexa conținând decizii relevante ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și ale curților de apel în domeniul individualizării judiciare a pedepselor aplicate pentru infracțiuni de corupție, cu decizii relevante ale instanței supreme și a publicat pe pagina de Internet Anexa actualizată³⁸.

În cursul anului 2012, la nivelul **Înaltei Curți de Casație și Justiție** (ÎCCJ) a avut loc și un incident de integritate, în sensul dat de dispozițiile art. 21 alin. (4) lit. b) din Metodologia de monitorizare a implementării strategiei naționale anticorupție, respectiv condamnarea definitivă a unui judecător ÎCCJ la 4 ani închisoare și 2 ani interzicerea unor drepturi pentru săvârșirea a două infracțiuni de trafic de influență.

8.1.3 Continuarea implementării strategiilor de combatere a corupției la nivel local elaborate de PÎCCJ

În anul 2012, au fost soluționate 4.341 dosare privind infracțiuni de corupție, în creștere medie cu 1,9 % față de 2007, din care 464 finalizate prin rechizitorii, în creștere medie cu 8,1%, cu 926 inculpați trimiși în judecată, în creștere medie cu 11,9% față de 2007.

Din monitorizarea rezultatelor cauzelor de mică corupție, a rezultat identificarea unor fapte specifice fenomenului corupției în domeniile: ordine publică, administrație publică, sănătate, învățământ, alte domenii. În cauzele soluționate, modurile de sesizare au fost: denunț (43,8% din cauze), plângere (28,9% din cauze), sesizare din oficiu (27,2% din cauze).

Numărul rechizitoriilor întocmite în anul 2012 a crescut cu 22,9 %, față de anul 2011 (279 față de 227), numărul inculpaților trimiși în judecată a crescut cu 22,73 % (475, față de 387), din care 163 inculpați în stare de arest preventiv. Privind calitatea persoanelor trimise în judecată, reținem următoarele categorii:

- Ordine publică - 134 agenți de poliție, 2 jandarmi, 6 agenți de penitenciar;
- Administrație publică – 48 inculpați: 13 primari, 2 consilieri locali, un contabil primărie, un funcționar în compartimentul urbanism, un inspector primărie, 3 secretari primărie, 27 funcționari publici (dintre care un inspector ITM, un funcționar R.A.R., 5 funcționari publici IPJ, un consilier fiscal, un inspector DSVSA, un șef A.F.P., un inspector Direcția Finanțe Publice, un controlor trafic C.N.A.D.R., un mecanic auto RAR, un comisar A.N.P.C., un director și un contabil Memorial Ipotești – Centrul Național de Studii Mihai Eminescu);
- Sănătate – 46 inculpați: 19 medici, 17 farmaciști, 2 medici veterinari, 5 asistenți medicali, un statistician medical principal, un portar la spitalul județean, un brancardier;
- Învățământ – 13 inculpați: 3 profesori universitari, un conferențiar, 8 profesori liceu, un funcționar în cadrul unei instituții de învățământ superior;
- Alte domenii – un grefier arhivar judecătorească, un expert tehnic, 4 funcționari bancari, dintre care 1 șef agenție bancară, 5 instructori auto, 2 agenți de securitate (societate comercială).

Pe baza hotărârilor definitive pronunțate în perioada de referință, se evidențiază următoarele aspecte cantitative și calitative:

³⁸ <http://www.scj.ro/informatii.asp>

- număr total hotărâri definitive: 170, privind 202 inculpați;
- număr inculpați condamnați: 182, ce reprezintă 90,09 % din totalul inculpaților judecați definitiv în 2012;
- număr inculpați achitați: 20 (soluții dispuse în 14 cauze), ce reprezintă 9,9 % din numărul total al inculpaților judecați definitiv.

Calitatea persoanelor condamnate definitiv: 43 agenți de poliție, 2 primari, 7 medici, 3 profesori, 2 agenți de penitenciar, un arhivar în cadrul Consiliului Local Sector 2, 3 funcționari în cadrul primăriei, un inspector A.F.P., un consilier juridic în cadrul instituției prefectului, un consilier în cadrul primăriei, un președinte al Asociației de Tineret a Romilor, 3 funcționari publici, un funcționar în cadrul aparatului administrativ al spitalului, un funcționar în cadrul aparatului administrativ al unei universități (secretară), un psiholog, un jurnalist, un instructor auto, un funcționar APA NOVA.

Condamnările s-au pronunțat pentru 57 infracțiuni de luare de mită, 47 infracțiuni de dare de mită, 45 infracțiuni de trafic de influență, 12 infracțiuni de abuz în serviciu (art.132 din Legea nr.78/2000), 6 infracțiuni prevăzute de art.17 lit.c din Legea nr.78/2000, 2 infracțiuni de cumpărare de influență și o infracțiune de folosire a subvențiilor în alte scopuri, prevăzută de art.10 lit.c din Legea nr.78/2000.

În ceea ce privește modalitatea de executare a pedepselor, s-au pronunțat 39 de pedepse cu executare în regim de detenție (21,42 % din totalul pedepselor pronunțate), 94 pedepse cu suspendarea condiționată a executării (51,64 %) și 49 pedepse cu suspendarea sub supraveghere a executării (26,92 %)

S-a efectuat o analiză a modului în care sunt implementate strategiile locale și a tuturor soluțiilor adoptate în cauzele de corupție de parchetele locale în 2012, iar concluziile au fost transmise tuturor unităților locale de parchet.

S-a organizat o reuniune națională la care au participat toți procurorii anume desemnați să cerceteze cazurile de corupție împreună cu ofițeri de poliție judiciară din cadrul DGA, pentru identificarea celor mai bune practici în domeniu. Un manual ce cuprinde rezultatele întâlnirii este în curs de redactare și el va fi transmis tuturor unităților de parchet și birourilor DGA.

8.1.4 Îmbunătățirea calitativă și cantitativă a activității de monitorizare și evaluare a averilor și a intereselor, astfel încât să se obțină efecte disuasive, care să permită limitarea cazurilor de averi nejustificate, conflicte de interese sau incompatibilități (Obiectiv specific 3.2)

Pe parcursul anului 2012, cele mai importante repere ale activității desfășurate de ANI au fost reprezentate de:

- Obținerea, în urma activității de evaluare desfășurate de inspectorii de integritate, a următoarelor rezultate: 14 cazuri privind constatarea unor diferențe nejustificate, 95 conflicte de interese administrative și penale, 165 cazuri de incompatibilitate și 38 cazuri referitoare la constatarea indiciilor privind săvârșirea unor fapte penale (fals în declarații, infracțiuni asimilate faptelor de corupție, etc.);
- **Numirea noii conduceri** a Agenției Naționale de Integritate, pentru un mandat de patru ani, începând cu luna aprilie 2012;
- **Dinamizarea activității de prevenție**, în sensul clarificărilor oferite de Agenție persoanelor fizice și juridice cu privire la actele normative referitoare la modalitățile de completare și depunere a declarațiilor de avere, regimul juridic al incompatibilităților și al conflictelor de interese;
- **Mărirea corpului de inspectori de integritate**, precum și angajarea de personal în cadrul departamentelor suport pentru inspecția de integritate;

- Pregătirea și formarea profesională continuă, atât a inspectorilor de integritate, cât și a personalului administrativ;
- Promovarea, la nivel internațional, a conceptului de integritate aferent Agenției Naționale de Integritate;
- Finalizarea analizei desfășurate de Agenție la nivelul administrației publice locale, cu scopul identificării potențialelor conflicte de interese și a stărilor de incompatibilitate (<http://www.integritate.eu/1841/section.aspx/2686>);
- Atribuirea contractelor pentru implementarea Sistemului Informatic Integrat pentru Suportul Administrativ al Agenției Naționale de Integritate, pe platforma SAP – ERP, respectiv a echipamentelor de tehnică de calcul, licențe și servicii corespunzătoare pentru asigurarea desfășurării în condiții optime și flexibile a managementului și implementării proiectului cod SMIS: 34972;
- Lansarea secțiunii speciale dedicate declarațiilor de avere și de interese depuse în contextul organizării alegerilor locale și parlamentare 2012.

La finalul anului 2012, situația constatărilor A.N.I. rămase definitive în cazul averilor nejustificate, conflictelor de interese și a incompatibilităților se prezintă astfel:

- **4 decizii definitive și irevocabile ale instanței privind confiscarea averii cu caracter nejustificat, în cazurile constatate de A.N.I., din care:**

Nr. persoane	Funcții
2 funcționari publici cu statut special (suma totală cu caracter nejustificat confiscată în aceste două cazuri - 2.501.102, 79 Lei (aprox. 551.000 Euro) – a fost virată la bugetul de stat)	ofițeri de poliție cu funcții de conducere
1 director instituție publică	director R.A.D.E.T.
1 manager societate comercială aflată sub autoritatea primăriilor	manager al societății de administrare a imobilelor aflate în proprietatea Primăriei Brașov

- **206 incompatibilități rămase definitive (prin necontestarea raportului de evaluare sau prin decizii irevocabile ale instanțelor), din care:**

Nr. persoane	Funcții
7 demnitari autorități centrale	2 deputați, 1 senator, 1 președinte Consiliul Concurenței, 1 președinte A.N.R.E., 1 subprefect, 1 președinte S.S.P.R. ³⁹
120 aleși locali	58 consilieri locali, 38 consilieri județeni, 14 viceprimari, 9 primari, 1 consilier general – CGMB
3 funcționari publici cu statut special	3 polițiști, din care 1 cu funcție de conducere
2 persoane cu funcții de conducere din cadrul instituțiilor / autorităților publice centrale sau locale	1 director executiv adjunct C.A.S. Sibiu, 1 rector
66 funcționari publici	

³⁹ Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989

8.1.5 Consolidarea rolului și statutului Inspecției Judiciare

În perioada ianuarie - noiembrie 2012, **Comisia de disciplină pentru judecători din cadrul CSM** și, respectiv, inspectorii judiciari din cadrul Direcției de inspecție judiciară pentru judecători au exercitat un număr de 13 acțiuni disciplinare, din acestea 7 fiind soluționate și au fost aplicate următoarele sancțiuni: 1 excludere din magistratură și 2 sancțiuni reprezentând diminuarea indemnizației de încadrare lunară brută cu 15% pe o perioadă de 3 luni.

Totodată, Secția pentru judecători în materie disciplinară a mai soluționat 5 acțiuni disciplinare exercitate de Comisia de disciplină pentru judecători a Inspecției Judiciare în anul 2011, iar sancțiunile aplicate au fost următoarele: 2 sancțiuni reprezentând diminuarea indemnizației de încadrare lunară brută cu 15% pe o perioadă de 3 luni și 1 sancțiune constând în avertisment.

În perioada de referință, Comisia de disciplină pentru procurori și, respectiv, inspectorii judiciari din cadrul Direcției de inspecție judiciară pentru procurori din cadrul CSM au exercitat un număr de 8 acțiuni disciplinare, dintre acestea fiind soluționate 5 acțiuni disciplinare. Sancțiunile aplicate au fost următoarele: 1 excludere din magistratură (procurorul în cauză a fost suspendat din funcție pe timpul exercitării acțiunii disciplinare), 1 sancțiune reprezentând diminuarea indemnizației de încadrare lunară brută cu 10% pe o perioadă de 3 luni și 2 sancțiuni constând în avertisment.

De asemenea, Secția pentru procurori în materie disciplinară a mai soluționat 3 acțiuni disciplinare exercitate de Comisia de disciplină pentru procurori a Inspecției Judiciare în anul 2011, sancțiunile aplicate fiind: 1 excludere din magistratură, 1 transfer disciplinar pentru o perioadă de 3 luni la un parchet din circumscripția altei curți de apel și 1 sancțiune constând în avertisment.

8.1.6 Consolidarea mecanismelor de control administrativ

În vederea consolidării autonomiei operaționale a structurilor de control intern, **Curtea de Conturi** a implementat în cursul anului 2012 un nou mecanism de control în interiorul instituției, prin Serviciul evaluarea activității de audit și control ce are ca atribuții controlul calității și verificarea respectării normelor interne de control și audit. Acest mecanism organizat la nivelul structurii centrale a Curții de Conturi realizează evaluări ale activității tuturor departamentelor și camerelor județene de conturi, rapoartele întocmite fiind înaintate către conducerea executivă și plenul Curții de Conturi. În anul 2012 au fost realizate 12 misiuni de evaluare la structuri teritoriale sau din aparatul central al Curții de Conturi. În anul 2012, Curtea de Conturi a sesizat organele de urmărire și cercetare penală în 58 cazuri, în comparație cu 28 de cazuri în 2011.

În ceea ce privește testele de integritate desfășurate de **DGA**, ca o metodă de identificare, evaluare și înlăturare a vulnerabilităților și a riscurilor care determină personalul MAI să comită fapte de corupție, s-a constatat că în cazul celor 102 teste realizate în anul 2012, majoritatea lucrătorilor MAI au dat dovadă de integritate (86 cazuri) și doar într-un număr scăzut aceștia au primit sume de bani sau foloase pentru a nu-și îndeplini atribuțiile de serviciu (16 cazuri).

8.1.7 Creșterea gradului de recuperare a produselor infracțiunilor urmând cele mai bune practici din alte state membre UE și consolidarea practicii judiciare

În practica parchetelor și a instanțelor de judecată se constată o creștere semnificativă a indicatorilor privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni.

Etapă	2010	2011	2012
Valoarea prejudiciului reținut în rechizitoriu	2.445.158.577	3.227.646.119	3.426.362.917
Valoarea bunurilor sechestrare	371.646.024	1.024.979.707	1.869.681.989
Valoarea bunurilor confiscate conform notificărilor trimise ANAF	7.053.914	21.582.411	34.821.415

De asemenea, practica unităților de parchet, dar și a Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin hotărâri definitive, a consacrat autonomia infracțiunii de spălare a banilor, respectiv posibilitatea de a condamna un inculpat pentru comiterea infracțiunii de spălare a banilor, fără a exista o condamnare pentru infracțiunea predicat, anterioară sau simultană. De curând instanța supremă a mai decis⁴⁰ că neindicarea de către instanța de fond în motivarea hotărârii a așa zisei infracțiuni predicat, care stă la baza infracțiunii de spălare a banilor, nu prezintă nicio relevanță practică, atâta timp cât s-a dovedit pe deplin că sumele de bani pe care inculpații le-au obținut din săvârșirea unor infracțiuni și le-au însușit în nume propriu.

Aceste două aspecte jurisprudențiale reținute de Înalta Curți de Casație și Justiție (autonomia spălării banilor, precum și neindicarea expresă a infracțiunii predicat) sunt în perfectă consonanță cu prevederile art. 9 din Convenția Consiliului European privind spălarea, descoperirea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și finanțarea terorismului, adoptată la Varșovia la 16 mai 2005 și ratificată de România prin Legea nr. 420/2006.

În 2012, **Oficiul National de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (ONPSCB)** a primit 4636 rapoarte de tranzacții suspecte/sesizări sau petiții și a transmis 340 sesizări cuprinzând indicii de spălare a banilor către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (PÎCCJ). Pentru tranzacții suspecte raportate, ONPSCB a dispus 6 suspendări în valoarea de 1.480.980 euro, 100.000 USD și 29.580 lei.

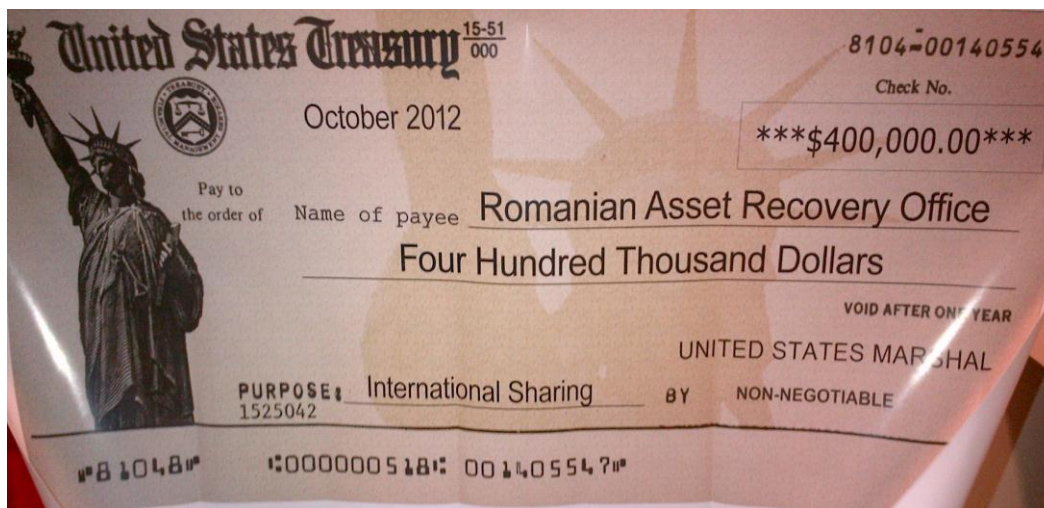
În vederea implementării Deciziei 2007/845/JAI, **MJ**, prin **Oficiul Național de Prevenire a Criminalității și Cooperare pentru Recuperarea Creanțelor provenite din Infracțiuni**, asigură realizarea schimbului de date și informații cu structurile similare din Uniunea Europeană și rețelele internaționale specializate în identificarea și recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni.

În anul 2012, au fost soluționate cu 60% mai multe lucrări, respectiv 136 lucrări, față de 84 în anul 2011. Dintre acestea, 56 de cereri au fost primite de la oficiile de recuperare a creanțelor/instituțiile cu atribuții similare din Statele UE și non-UE (față de 57 în anul 2011) și 80 de lucrări primite de la agențiile naționale (față de 27 în anul 2011).

⁴⁰ ÎCCJ, secț.pen.dec.2270/2012, publicată pe site-ul:www.scj.ro;

A fost încheiat primul acord de partajare a bunurilor confiscate. Astfel, în baza Tratatului bilateral de asistență juridică reciprocă încheiat între România și Statele Unite ale Americii partea americană a notificat Oficiul din cadrul MJ cu privire la intenția de a transfera autorităților române competente suma de 400.000 USD, confiscată de o instanță americană într-un caz de criminalitate organizată investigat cu ajutorul autorităților române. Suma a fost partajată între Ministerul Justiției (100000 USD) și Structura Antidrog a Poliției Române (300.000 USD). Acest acord constituie un exemplu concret de implementare a parteneriatului strategic România - SUA și totodată un semn de recunoaștere a contribuției autorităților române la activitatea de confiscare a bunurilor rezultate din infracțiuni.

Soluționarea unui număr ridicat de cereri de date și informații formulate de autoritățile române reflectă încrederea câștigată de structura din cadrul MJ în rândul autorităților judiciare naționale, în special DNA, DIICOT și Inspectoratele teritoriale ale Poliției Române, cu privire la capacitatea structurii nou înființate (Oficiul Național de Prevenire a Criminalității și Cooperare pentru Recuperarea Creanțelor provenite din Infracțiuni) de a respecta termenele scurte impuse de Decizia Consiliului 845/2007. În acest sens, activitatea desfășurată în anul 2012 confirmă îmbunătățirea calitativă a activității privind schimbul de date și informații pentru recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni.

Cele mai dese schimburi de date și informații se derulează în continuare cu Franța, Ungaria, Polonia, Marea Britanie și Olanda. Aceste schimburi sunt dublate de o bună comunicare la nivel de conducere și experți. Cauzele în care aceste cereri au fost transmise sunt în general cele privind fapte săvârșite de cetățeni români – de cele mai multe ori în asociere cu cetățeni străini. Cele mai frecvente infracțiuni: *skimming*, participare la un grup criminal organizat, furt, trafic de ființe, spălarea banilor, falsificarea de mijloace de plată.

8.2 DIFICULTĂȚI ÎNTÂMPINATE:

Structurile de control intern și audit sunt subdimensionate în raport cu competențele atribuite și volumul de lucru. Acest motiv constituie o posibilă explicație pentru gradul scăzut de implementare a standardelor naționale de integritate prevăzute în anexa II la SNA.

Lipsa unei baze centralizate de date în materia creanțelor recuperate din infracțiuni. Această deficiență determină necesitatea creării unei statistici cu rol de Registru electronic național al creanțelor provenite din infracțiuni, care să permită monitorizarea întregului proces, de la momentul identificării bunului, aplicării

sechestrului asigurător și până la momentul valorificării bunurilor confiscate și care să poată evidenția totodată sumele destinate reparării prejudiciului produs prin săvârșirea infracțiunii și despăgubirii victimelor. Baza de date va fi alimentată, în timp real și permanent, de către Ministerul Public, instanțele judecătorești, Ministerul Justiției și ANAF. Această procedură va putea permite alocarea unui număr de înregistrare unic fiecărui bun care face obiectul procedurilor în discuție.

8.3 PROIECTE SUPORT – COMPONENTA DE COMBATERE

8.3.1 – Agenția Națională de Integritate

- Proiectului „Servicii publice eficiente prin simplificarea procedurii de completare, arhivare și analiză a documentelor în cadrul Agenției Naționale de Integritate și facilitarea accesului electronic la informații de interes public”; Până în prezent, au fost realizate următoarele activități generale: finalizarea achiziției de echipamente, licențe și servicii aferente implementării obiectivelor proiectului prin semnarea contractului cu ofertantul câștigător; livrarea echipamentelor și licențelor corespunzătoare sistemului informatic și instalarea, configurarea și integrarea în infrastructura existentă <http://integritate.eu/home/achizitii-publice/proiect-cod-smis-34972.aspx>;
- Centrul Român de Politici Europene împreună cu Asociația pentru Politică Externă din Chișinău au organizat în zilele de 21 – 22 ianuarie 2013, o vizită de studiu a reprezentanților Comisiei Naționale de Integritate din Republica Moldova la sediul Agenției Naționale de Integritate. Organizată în cadrul proiectului ”Contribuții la parteneriatul pentru dezvoltare dintre România și Republica Moldova”, vizita vine în întâmpinarea necesităților unei instituții aflate la început de drum, asigurându-i un transfer de experiență și bune practici din partea unei instituții care a ajuns să reprezinte un model în lupta împotriva corupției din România;
- în parteneriat cu Societatea Academică Română și Institutul Național al Magistraturii proiectul **“Creșterea capacității sistemului judiciar românesc pentru a aborda averile nejustificate”**, proiect finanțat de către Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord în România și Ambasada Statelor Unite ale Americii în România. În cadrul acestui proiect au fost organizate grupuri de lucru precum și sesiuni de training;
- în colaborare cu Societatea Academică Română a implementat proiectul **“Creșterea responsabilității în administrația publică și Consolidarea capacității Agenției Naționale de Integritate”** finanțat de EEA Grants prin Instrumentul Financiar al Spațiului Economic European și prin Programul „MATRA-KAP”, dezvoltat de Ambasada Regatului Țărilor De Jos (Olanda) la București. În cadrul acestui proiect a fost actualizat **“Ghidul privind completarea declarațiilor de avere și de interese”** și a fost elaborat **“Ghidul privind incompatibilitățile și conflictele de interese”**, ghiduri care se pot regăsi pe pagina de internet a Agenției.

8.3.2 – Direcția Națională Anticorupție

- **Proiectul „Întărirea capacității judecătorilor și procurorilor români în domeniul luptei împotriva corupției și a criminalității economice și financiare”**, finanțat în cadrul Acordului Cadru Bilateral România-Elveția. Proiectul va fi gestionat de către Consiliul Superior al Magistraturii și va avea ca beneficiari personalul operativ al Direcției Naționale Anticorupție și judecători. Activitățile sunt estimate să înceapă în a doua jumătate a anului 2013 și vor consta din 1 sesiune de pregătire privind investigații financiare avansate, organizată de experți din cadrul Centrului de Recuperare a Bunurilor din cadrul Institutului Basel și 9 seminarii pentru judecători și procurori, în care vor fi abordate teme privind activitatea de urmărire penală și judecată a cauzelor de corupție având legătură cu criminalitatea economico-financiară.

Finanțarea va fi asigurată, în proporție de 85%, din fondurile Parlamentului Elveției și 15% cofinanțare națională.

- Direcția Națională Anticorupție a derulat o serie de proiecte circumscrise activităților SNA. În luna octombrie 2011, DNA a formulat o propunere de proiect privind Investigarea și judecarea fraudelor comise împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene, contractul fiind semnat în luna decembrie 2011. Ca urmare, în luna mai 2012, în cadrul proiectului a fost organizată la Sibiu o masă rotundă, pe durata a două zile și jumătate, cu 40 participanți (inclusiv participare internațională), la care s-au discutat și analizat aspecte privind investigarea și judecarea fraudelor comise împotriva intereselor financiare ale CE. În cadrul acestui proiect DNA a avut ca parteneri DLAF, Oficiul de Luptă Antifraudă și autorități anticorupție similare din Bulgaria, Croația și Italia. Cheltuielile necesare organizării acestui eveniment au fost finanțate, în proporție de 80%, din fonduri externe nerambursabile (programul HERCULE TRAINING 2011).
- De asemenea, în luna octombrie 2011, DNA a formulat o propunere de proiect privind Promovarea schimbului de bune practici în detectarea, investigarea și sancționarea infracțiunilor de corupție în statele UE (CORRDIS), semnarea contractului având loc în decembrie 2012. Proiectul își propune să contribuie la găsirea celor mai bune practici, printr-o abordare comparativă la nivelul statelor membre UE. La fiecare dintre activitățile organizate vor participa experți practicieni din fiecare stat membru al Uniunii. Vor fi realizate 1 conferință de lansare, 3 ateliere de lucru (detectare, investigare, sancționare), organizate în unul din cele trei state partenere (Franța, Spania, România) și 1 conferință de închidere, unde vor fi diseminate concluziile fiecăruia dintre cele 3 ateliere de lucru, cuprinse într-un ghid. În cadrul acestui proiect ce se va desfășura pe parcursul a 18 luni începând cu ianuarie 2013, DNA are ca parteneri Serviciul de Prevenire a Corupției din Franța și Oficiul Antifraudă din Catalonia, Spania. Cheltuielile necesare vor fi finanțate, în proporție de 90%, din fonduri externe nerambursabile (programul ISEC 2011).
- În luna mai 2012, DNA a formulat o propunere de proiect privind Tehnici speciale de investigație folosite în combaterea corupției și fraudei comise împotriva intereselor financiare ale UE, semnarea contractului având loc în august 2012. Proiectul își propune să organizeze, în România, o masă rotundă, cu participarea judecătorilor și procurorilor din România și a unor reprezentanți din cadrul unor autorități anticorupție similare din Germania și Republica Moldova. Cheltuielile necesare vor fi finanțate, în proporție de 80%, din fonduri externe nerambursabile (programul HERCULE TRAINING 2011).

8.3.3 – Ministerul Justiției – Oficiului Național de Prevenire a Criminalității și Cooperare pentru Recuperarea Creanțelor provenite din Infracțiuni

Cu sprijinul tehnic al Serviciului Programe Europene din cadrul MJ, Oficiul a reușit pe parcursul anilor 2011 și 2012 să atragă finanțare externă în sumă de aproape 1 milion de euro pentru proiecte destinate formării profesionale a peste 150 de judecători, procurori și polițiști, în materia recuperării creanțelor provenite din infracțiuni, spălării de bani și investigațiilor financiare. O parte dintre aceste proiecte sunt în curs de implementare în perioada 2013 -2014.

- **Implementarea proiectului ISEC în domeniul spălării banilor și al recuperării creanțelor**
Proiectul s-a derulat în perioada 2011-2012, în parteneriat cu Germania, prin intermediul Fundației Germane pentru Cooperare Juridică Internațională (IRZ), Franța, prin Școala Națională a Magistraturii, Spania, prin intermediul Institutului de Studii Fiscale, precum și cu instituții românești: Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, Inspectoratul General al Poliției Române. În 2012 au avut loc toate activitățile programate în cadrul proiectului, respectiv un seminar de formare profesională de 3 zile la Cluj, 2 reuniuni în 2 din statele membre partenere

(Germania, Franța), precum și conferința de închidere a proiectului, care a fost organizată la București, în perioada 13 – 14 septembrie 2012, prilej cu care a fost prezentat raportul final, care se dorește a fi un manual util de drept comparat, precum și un reper de jurisprudență, incluzând spețe relevante în materia combaterii spălării banilor și recuperării produsului infracțional.

- **Implementarea proiectului ISEC în domeniul prevenirii și luptei împotriva criminalității**

Proiectul, aprobat de Comisia Europeană și derulat în cooperare cu structurile corespondente Oficiului din Belgia, Olanda și Ungaria, nu a mai debutat în 2012, deoarece partenerul maghiar a fost desființat, în urma reorganizării Poliției. Proiectul va debuta în aprilie 2013. Obiectivul proiectului vizează creșterea eficienței oficiilor de recuperare a creanțelor și a organelor judiciare din Statele Membre partenere prin intensificarea cooperării acestora în lupta împotriva criminalității economice și financiare, prin perfecționarea profesională a specialiștilor cu privire la cele mai bune metode de investigare, depistare și confiscare a produselor infracțiunilor, precum și prin elaborarea și punerea la dispoziția acestora a unui ghid de bune practici bazat pe experiența statelor membre partenere în domeniu.

- **Implementarea proiectului în materia recuperării creanțelor derulat în colaborare cu Elveția**

Au avut loc primele activități în cadrul proiectului, implementat în parteneriat cu Institutul Basel pentru Guvernare din Elveția. Obiectivele acestui proiect sunt îmbunătățirea activității de recuperare a bunurilor din România, prin creșterea eficienței ONPCCRCPI, îmbunătățirea cunoștințelor și a cooperării dintre practicieni în acest domeniu, dar și auditarea sistemului național de recuperare a bunurilor. În sesiunile din 23 – 24 octombrie 2012 și 25 – 26 octombrie 2012 a fost discutat raportul de auditare a sistemului românesc de confiscare a produsului infracțiunii. Auditul independent va fi făcut public în prima jumătate a anului 2013.

- **Implementarea proiectului STAR Initiative în materia recuperării creanțelor**

A debutat proiectul STAR Initiative în materia recuperării creanțelor. În perioada 12 – 14 noiembrie 2012 a avut loc primul din seria de trei seminarii dedicate formării de formatori din rândul judecătorilor, procurorilor, și al experților din alte instituții cu atribuții în materia recuperării creanțelor, care vor fi incluși ulterior pe o listă de lectori. Aceștia vor susține prelegeri în cadrul seminariilor organizate de MJ și Institutul Național al Magistraturii (INM) pe tema recuperării produsului infracțiunii. Proiectul este derulat în parteneriat cu INM și Consiliul Superior al Magistraturii.

- Oficiul a organizat în noiembrie 2012, cu sprijinul Fundației Konrad Adenauer, **Conferința Regională "Întărirea cooperării între agențiile specializate în domeniul identificării, confiscării și recuperării creanțelor din țările SEE"**, la care au fost invitate să participe toate statele membre ale Inițiativei Regionale Anticorupție (RAI).

- Alte activități relevante:

- Experții din cadrul Oficiului participă la mecanismul de evaluare a Oficiilor Naționale de Recuperare a Creanțelor din cadrul UE, mecanism susținut de Comisia Europeană și EUROPOL. Primele trei țări vizate sunt Belgia (decembrie 2012), Olanda și România (ianuarie - martie 2013);
- România a fost reprezentată de Oficiu la Reuniunea punctelor de contact în materia recuperării creanțelor la nivel internațional – CARIN, ce a avut loc la Budapesta, în perioada 8 – 9 noiembrie 2012;
- În baza cooperării tradiționale cu Ambasada Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, s-au organizat în parteneriat cu SOCA, la Craiova, respectiv București, două sesiuni dedicate magistraților și ofițerilor de poliție judiciară, în vederea prezentării Oficiului și a atribuțiilor sale.

9. CONCLUZII

Prioritățile pe SNA pentru anul 2013:

9.1. ORGANIZAREA MISIUNILOR DE EVALUARE DIN 2013

Demararea misiunilor de evaluare la nivelul instituțiilor publice reprezintă una dintre prioritățile anului 2013. La data de 7 martie 2013 a fost agreat calendarul misiunilor:

Nr. crt.	Trimitere chestionar	Misiune evaluare	Platforma de cooperare a administrației publice centrale	Platforma de cooperare a autorităților independente și instituțiilor anticorupție
1.	Aprilie	Mai	MAI	DLAF
2.	Mai	Iunie	MFP	CNSC
3.	Iulie	Septembrie	MJ	ANRMAP
4.	Septembrie	Octombrie	MDRAP	ONCSB
5.	Octombrie	Noiembrie	MFE	PÎCCJ

Calendarul misiunilor la nivelul primăriilor și consiliilor județene urmează a fi agreat în proxima reuniune a Platformei de cooperare a administrației publice locale.

9.2. CONSOLIDAREA STATULUI CONSILIERULUI ETIC

Este avută în vedere finalizarea dezbaterii publice inițiate în ianuarie 2013 de către ANFP și promovarea unei politici publice care să vizeze consolidarea statutului consilierului etic. Politica publică „*Dezvoltarea standardelor etice în sistemul administrației publice*”, elaborată la nivelul ANFP, vizează mai multe aspecte circumscrise noțiunii de etică/integritate în exercitarea funcțiilor publice din România, printre care se regăsesc în mod distinct și:

- Actualizarea cadrului normativ și instituțional în materie de respectare a normelor de conduită;
- Consolidarea statutului și rolului consilierului de etică;
- Crearea de mecanisme – suport suplimentare, destinate aplicării mai eficiente a prevederilor legale privind conduita în exercitarea funcțiilor publice;
- Formarea și informarea persoanelor interesate, în general, și a consilierilor de etică, în special;
- Creșterea gradului de utilizare a tehnologiilor informatice în activitățile asociate aplicării Legii nr. 7/2004, republicată.

9.3. DEZVOLTAREA UNEI CURRICULE ANTICORUPȚIE PENTRU ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ CENTRALĂ ȘI LOCALĂ

Pe lângă componenta de îndrumare îndeplinită prin intermediul consilierilor de etică sau de integritate - care devine incidentă în cauze individuale, de cele mai multe ori la solicitarea angajatului - managementul instituției trebuie să adopte un rol proactiv, și să asigure, cu regularitate, participarea personalului propriu la cursuri de pregătire specializate anticorupție.

Aceste cursuri trebuie să fie adaptate la tipul de serviciu public prestat și pregătirea profesională a angajatului și să ofere un bagaj solid de cunoștințe pentru reducerea “zonelor gri” care – din necunoaștere sau înțelegere greșită – pot conduce la corupție.

Dezvoltarea unei curricule anticorupție pentru administrația publică centrală și locală este una din prioritățile pentru anul 2013. Pentru a asigura participarea unui număr cât mai de persoane, dezvoltarea curriculei și livrarea formării profesionale se pot realiza prin intermediul unor **module de e-learning**.

9.4. ATRAGEREA FINANȚĂRII PENTRU PROIECTE DE INFORMARE PUBLICĂ ȘI IMPLEMENTAREA PLANURI SECTORIALE

O componentă fundamentală a strategiei constă în activitatea de informare a cetățenilor atât cu privire la obligațiile legale ale instituțiilor și ale funcționarilor publici, cât și cu privire la modalitățile de luptă împotriva fenomenului corupției, prin mijloacele legale și civice de care fiecare cetățean dispune.

În scopul informării și conștientizării cetățenilor privind pericolul implicării în fapte de corupție și consecințele acestora, instituțiile publice, la nivel central și local, trebuie să realizeze campanii media de informare a publicului.

Atragerea fondurilor pentru astfel de campanii trebuie să se înscrie pe lista priorităților instituțiilor publice pentru anul 2013.

Totodată, prin corelația cu SNA, activitățile de implementare a planurilor sectoriale anticorupție sunt eligibile pentru atragerea de finanțări externe. Secretariatul tehnic al SNA va oferi suport instituțiilor publice în elaborarea de proiecte de asistență tehnică și sprijin în atragerea finanțării.

9.5. EVALUAREA SISTEMULUI SANCTIUNILOR ADMINISTRATIVE ȘI A IMPLEMENTĂRII LOR

Rezultatele preliminare ale autoevaluării măsurilor preventive reflectă o aplicare restrânsă a mecanismelor administrative de prevenire a incidentelor de integritate. Este necesară o analiză în profunzime a sistemelor manageriale interne și identificarea celor mai bune practici în materie. Un studiu în acest sens este preconizat a fi inițiat, potrivit SNA, în 2013.

9.6. ANALIZA LA NIVEL NAȚIONAL A PERFORMANȚEI SISTEMULUI DE EVALUARE PROFESIONALĂ ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ CENTRALĂ ȘI LOCALĂ

Corelația între meritocrație și amploarea fenomenului corupției este una imediată. SNA a identificat pentru 2013 necesitatea elaborării unei analize detaliate a eficienței mecanismelor de evaluare a performanței profesionale a angajaților. Având în vedere diversitatea de categorii profesionale și statute, precum și diferitele sisteme aplicate în România, studierea comparativă și identificarea bunelor practici pot constitui premise pentru creșterea gradului de competitivitate a administrației publice.

9.7. CONSOLIDAREA SISTEMULUI INSTITUȚIONAL DE SUPRAVEGHERE A ADMINISTRĂRII BUNURILOR SECHESTRATE ȘI DE MONITORIZARE A VALORIFICĂRII ORDINELOR DE CONFISCARE DISPUSE DE INSTANȚELE DE JUDECATĂ

Odată cu asumarea strategică a obiectivului de recuperare a creanțelor provenite din infracțiuni se constată o creștere evidentă în ultimii doi ani a indicatorilor de performanță la nivelul parchetelor și instanțelor. Pe fondul modificărilor legislative adoptate în 2012 (confiscarea extinsă și valorificarea timpurie a bunurilor sechestrate) este de anticipat că, în anii 2013 și 2014, vor crește exponențial sumele eligibile a fi returnate la bugetul de stat. Aceasta implică o consolidare a cooperării inter-agenții, inclusiv internaționale, pe parcursul întregului proces de identificare, indisponibilizare, confiscare și valorificare a bunurilor și activelor provenite din infracțiuni.

Aceasta va implica și crearea unui registru electronic național al creanțelor provenite din infracțiuni, deschizând totodată dezbateră publică privind reutilizarea bunurilor confiscate.

9.8 COLECTAREA ÎN FORMAT DESCHIS A INDICATORILOR SNA

Prin intermediul PORTALULUI SNA, peste 2500 de instituții publice din România vor avea posibilitatea de a colecta și genera date în format deschis privind implementarea măsurilor preventive anticorupție.

9.9. PROMOVAREA, ÎN CEL MAI SCURT TIMP, DE CĂTRE AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ ÎN GUVERN A PROIECTULUI DE LEGE PENTRU MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA LEGII NR. 334/2006 PRIVIND FINANȚAREA ACTIVITĂȚII PARTIDELOR POLITICE ȘI A CAMPANIILOR ELECTORALE, REPUBLICATĂ

Măsura este necesară pentru încheierea procedurii de evaluare a României în cadrul celei de-a treia runde de evaluare a GRECO. Termenul de raportare către Consiliul Europei este iunie 2014.

9.10 REGLEMENTAREA MĂSURILOR PREVENTIVE 12 ȘI 13 DIN ANEXA 2 LA SNA

Este vorba de instituirea **Registrului abaterilor de conduită ale demnitarilor, funcționarilor publici personalului contractual, cu atribuții în domeniul protecției intereselor financiare ale UE** și adoptarea **Codului de conduită al personalului cu atribuții de control în domeniul protecției intereselor financiare ale UE**. Prima măsură are termen de realizare semestrul I 2014 iar a doua semestrul II 2013.

ANEXA

LISTA INSTITUȚIILOR PUBLICE ÎN CADRUL CĂRORA AU AVUT LOR INCIDENTE DE NTEGRITATE

A. CONDAMNĂRI DEFINITIVE ÎN 2012 PENTRU FAPTE DE CORUPȚIE LA NIVEL ÎNALT (DOSARE DNA – sursa www.pna.ro)

Nr.crt.	Instituția	Structuri subordonate
1.	Administrația Financiară	Timișoara (1)
2.	ADS Agenția Domeniilor Statului	Vaslui (1)
3.	ANCPI Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară	Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Călărași (2), Suceava (1)
4.	ANPC Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului	Brașov (1)
5.	APIA Agenția de Plați și Intervenție pentru Agricultură	Dolj (1), Brăila (1), Șercaia (1)
6.	ANAF Asociația Națională de Administrare Fiscală	DGFP Mureș (1), Galați (1) Garda Financiară Călărași (3), GF Covasna (1), GF București (2), Comisariat Gen GF (2) Argeș (2)
7.	ANV Autoritatea Națională a Vămirilor	Buzău (1), Craiova (1), Ploiești (1), DJAOV / Direcția Județeană pentru Accize și Operațiuni Vamale Neamț (1), DJAOV Prahova
8.	ANPC Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor	Ilfov (1), București (1)
9.	Apa Nova SA	(1)
10.	ARR Autoritatea Rutieră Română	Satu Mare (1)
11.	CNAS Casa Națională de Asigurări de Sănătate	Tulcea (1)
12.	Casa de Pensii	Județeană Dâmbovița (1)
13.	Consilii Județene	Dâmbovița (1), Ialomița (1), Cluj (1)
14.	DADR Direcția Agricolă și Dezvoltare Rurală	Prahova (2)
15.	Direcția Generală Finanțe	Bihor (1), Timiș (1)
16.	ISC Inspectoratul de Stat în Construcții	(2)
17.	INHGA Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor	(1)

18.	ISU Inspectoratul pentru Situații de Urgență	Prahova (1), Sinaia pompieri (1), Argeș (1)
19.	ITM Inspectoratul Teritorial de Muncă	Sibiu (2), Mureș (1), Dolj (1), Timiș (1)
20.	Jandarmeria Română	IJJ Dâmbovița (1)
21.	Judecătorii	Ilfov (1), Petroșani (1)
22.	MAI – structuri centrale Ministerul Afacerilor Interne	Centrul Medical Călărași (1)
23.	Ministerul Agriculturii	(3)
24.	MApN Ministerul Apărării Naționale	UM 01261 (2), UM 01225 (2), UM 01643 (2), Breaza (1), Centrul Medical Prevenire (1), cursanți (4), UM 01331 (1), UM 01271 (1), UM 01357 (1), DG București (1), Satu Mare forțe terestre (6), Centrul Sinaia (1).
25.	Ministerul Economiei și Comerțului	(2)
26.	Ministerul Educației	Liceul Carol Sibiu (1)
27.	Parchet	De pe lângă judecătoria Sibiu (1), Alba Iulia (1)
28.	Poliția Română	Iași (1), Ilfov (2), Neamț (1), Satu Mare (1), Pitești (2), Caraș Severin (1), Topoloveni (1), Bacău (1), Teleorman (1), Buftea (4), Secția 5 București (28), doi ofițeri de poliție fără unitate, Chitila (1), Alba (2).
29.	Poliția locală	Sector 6 (2)
30.	Prefecturi	Vaslui (2)
31.	Poliția de Frontieră	Satu Mare (2), Bihor (1)
32.	Primării	Sibiu (3), Cluj (1), Iași (1), Roman (1), Lopătari (1), Galați (2), Zărnești (1), Moinești (1), Mihail (1), Satu Mare (1, de verific)
33.	SPC Pașapoarte	Mureș (1)
34.	SRI	(2), Direcția Județeană de Informații Sibiu (1)
35.	SSPR Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989	(2)

B. RAPOARTE/HOTĂRÂRI IREVOCABILE DE CONSTATARE INCOMPATIBILITĂȚI, CONFLICTE DE INTERESE, AVERI NEJUSTIFICATE (DOSARE ANI – 2008 – 2012; sursa – ANI)

NR. CRT.	DENUMIRE INSTITUȚIE
1.	Senatul României
2.	Camera Deputaților
3.	Agencia Națională a Funcționarilor Publici
4.	Institutul Național pentru Expertize Criminalistice
5.	Secretariatul de Stat Pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989

6.	Inspectoratul General al Poliției Române - Direcția Rutieră
7.	Inspectoratul de Poliție al Județului Argeș
8.	Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și Vânătoare București
9.	Inspectoratul Teritorial de Munca București
10.	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Munca
11.	Autoritatea Națională a Vămirilor
12.	Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
13.	casa județeană de pensii Sălaj
14.	Casa Județeană de Pensii Mehedinți
15.	Casa Asigurărilor de Sănătate Sibiu
16.	Ministerul pentru Intreprinderi Mici și Mijlocii
17.	Ministerul Sănătății
18.	Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri
19.	Ministerul Administrației și Internelor
20.	Autoritatea Națională pentru Comunicații
21.	Garda Națională de Mediu
22.	Consiliul Județean Vaslui
23.	Consiliul Județean Mureș
24.	Consiliul Județean Brăila
25.	Consiliul Județean Iași
26.	Consiliul Județean Giurgiu
27.	Consiliul Județean Cluj
28.	Consiliul Județean Arad
29.	Consiliul Județean Sibiu
30.	Consiliul Județean Harghita
31.	Consiliul Județean Vrancea
32.	Consiliul Județean Botoșani
33.	Consiliul Județean Tulcea
34.	Consiliul Județean Bacău
35.	Consiliul Județean Bihor
36.	Consiliul Județean Mehedinți
37.	Consiliul Județean Teleorman
38.	Consiliul Local al Comunei Popești, Județul Iași
39.	Consiliul Local al Municipiului Brașov
40.	Consiliul Local al Municipiului Târgoviște, Județul Dâmbovița
41.	Consiliul Local al Comunei Gorban, Județul Iași
42.	Consiliul Local al Comunei Dragalina, Județul Călărași
43.	Consiliul Local al Comunei Lazuri, Județul Satu-Mare

44.	Consiliul Local al Comunei Mițoc, Județul Botoșani
45.	Consiliul Local al Comunei Tarlungeni, Județul Brașov
46.	Consiliul Local al Comunei Cincu, Județul Brașov
47.	Consiliul Local Bacău, Județul Bacău
48.	Consiliul Local al Sectorului 4 București
49.	Consiliul Local al Sectorului 6 București
50.	Consiliul Local al Sectorului 2 București
51.	Consiliul Local Albeștii de Muscel, Județul Argeș
52.	Consiliul Local Râmnicu Vâlcea, Județul Vâlcea
53.	Consiliul Local Zalău, Județul Sălaj
54.	Consiliul Local Focșani
55.	Consiliul Local Pitești, Județul Argeș
56.	Consiliul Local Babadag
57.	Consiliul Local Brăduleț, Județul Argeș
58.	Consiliul Local al Comunei Rucăr, Județul Argeș
59.	Consiliul Local al Comunei Băbana, Județul Argeș
60.	Consiliul Local al Comunei Petrești, Județul Dâmbovița
61.	Consiliul Local al Comunei Bărăganu, Județul Brăila
62.	Consiliul Local al Comunei Săveni
63.	Consiliul General al Municipiului București
64.	Consiliul Local al Municipiului Iași, Județul Iași
65.	Consiliul Local Liești, Județul Galați
66.	Consiliul Local Vulcan, Județul Hunedoara
67.	Consiliul Local al Comunei Cristești, Județul Iași
68.	Consiliul Local Delești, Județul Teleorman
69.	Consiliul Local Ciolănești, Județul Teleorman
70.	Consiliul Local Alexandria, Teleorman
71.	Consiliul Local Comișani, Județul Dâmbovița
72.	Consiliul Local Salcia, Județul Mehedinți
73.	Consiliul Local Săveni, Județul Botoșani
74.	Consiliul Local Rădăuți, Județul Suceava
75.	Consiliul Local Costești, Județul Argeș
76.	Consiliul Local Vinga, Județul Argeș
77.	Consiliul Local Buceș, Județul Hunedoara
78.	Consiliul Local Șirineasa, Județul Vâlcea
79.	Consiliul Local Conțești, Județul Teleorman
80.	Consiliul Local al Orașului Turceni, Județul Gorj
81.	Primăria Comunei Trivalea Moșteni, Județul Teleorman

82.	Primăria Comunei Joița, Județul Giurgiu
83.	Primăria Comunei Rozavlea, Județul Maramureș
84.	Primăria Localității Voluntari, Județul Ilfov
85.	Primăria Municipiului București
86.	Primăria Cozmești, Județul Iași
87.	Primăria Comunei Tisău, Județul Buzău
88.	Primăria Dragomirești, Județul Dâmbovița
89.	Primăria Andrășești, Județul Ialomița
90.	Primăria Țicleni, Județul Gorj
91.	Primăria Municipiului Drobeta-Turnu Severin, Județul Mehedinți
92.	Primăria Municipiului Lugoj, Județul Timiș
93.	Primăria Orașului Popești Leordeni, Județul Ilfov
94.	Primăria Municipiului Galați, Județul Galați
95.	Primăria Turnu-Măgurele, Județul Teleorman
96.	Instituția Prefectului Județului Vaslui
97.	Instituția Prefectului Județului Constanța
98.	Instituția Prefectului Județului Dâmbovița
99.	Instituția Prefectului Județului Iași
100.	Instituția Prefectului Județului Suceava
101.	Instituția Prefectului Județului Vrancea
102.	Instituția Prefectului Județului Arad
103.	Poliția Locală Vaslui
104.	Direcția Județeană pentru Accize și Operațiuni Vamale Brăila
105.	Direcția Generală a Finanțelor Publice Bacău
106.	Direcția Generală a Finanțelor Publice Dâmbovița
107.	Direcția de Sănătate Publică Vaslui
108.	Direcția pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Botoșani
109.	Direcția pentru Agricultură Pitești, Județul Argeș
110.	Direcția de Sănătate Publică a Municipiului București